

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, 1, Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. DR. VÁRNAY ELEMÉR

A hosszú háború

Ha fegyveres összetűzésre kerül a sor, úgy is hosszú tartamu háborúval lehet számolni, — mondta Reynaud francia pénzügyminiszter rádióbeszédében. Sokáig fog tartani és egy kintásra lesz szükség, — így vélekedik a francia pénzügyek legfőbb sáfárja. Hasonlóképpen ítélik meg e kérdést a többi államok közgazdái és pénzügyi felelősei is, akikre az a fő feladat hárul, hogy egy ilyen katasztrófa után majd a hadviselés költségeit előteremtsek újabb anyagi erőforrásokról gondoskodjanak. Ne gondoljuk azonban, hogy a katonai vezetők talán másképpen vélekednek. Mindegyikük talán próbágyakorlatok, a hadsereg a legtöbb államban már a mozgósítás állapotában vannak, a meglepetések korszaka lemult, egyik hadviselő fél számára sem lehetséges már a villámháború. A pusztító orkánként madó villámháború, amely rövid hetek vagy napok elmúlása után végleges helyzetet ten-

te. Foertsch ezredes, a német vezérkar mellé akreditált katonai író, aki a külügyminisztérium sajtóosztályát vezeti, szintén erre a megapításra jutott. Könyvet adott ki, amely talmánál fogva éppen a mostani válságos idők különös érdeklődésre tarthat számot. A kiadó katonai író szerint az abessziniai, kínai, nyolcszázévi háborúk nem szolgálhatnak megfelelő tanulsággal a jövő háborúját illetően. Ezek lokalizált konfliktusok voltak, amelyek fontos viszonyok közepette zajlottak le. A jövő háborúja szerinte, ha nem is általános, mindenesetre koalíciók háborúja lesz. Ebbe háborúba csak azok a nemzetek fognak beátkozni, amelyeknek igen nagy okuk lesz a háború, azok a népek, amelyeknek léte forog kockán. A világháború emléke meg fogja akadályozni a népeket abban, hogy könnyen elhagyják magukat újabb háborúra.

Ez a háború azonban nagyon hosszú lesz, mondja Foertsch ezredes. Mert bármilyen hatalmasak is a modern fegyverek, ugyanilyen hatalmasak a defenzív védőeszközök is. Meglepősen hamar megkezdett háború nem lesz lehetséges, mert ennek politikai előkészülete, az aláparás és a feszültség időszakára van szükség, amely idő alatt mindkét oldalon megkezdhetnek az előkészületek. Gyors megrohanás, mely azonnali eredményeket hozna, igen nagy erőfeszítéseket igényelne és ezek összegyűjtésében nem lenne lehetőség. Az erődtételek védett társak ellen, amelynek Franciaországban és északnyugatban vannak, a háború nagy összehangolással kezdődne és csak a front áttörése után kerülhetne sor az igazi nagyszabású műveletekre. A repülőgépeknek a német vezérkar irredes nem tulajdonít döntő fontosságot. Eltasítja a douhetizmust és azt mondja, hogy a glényesebb teendő a jövő háborújában is a terület elfoglalása lesz, amit az aviatika nem érezhet el.

Egyszóval a jövő háborújában ugyanolyan nehéz feladatokkal kell megküzdeni, mint az elmúlt háborúban, tehát az is kimerítően hosszú lesz. Körülbelül így látja Foertsch ezredes egy övendőbeli összeütközés fejleményeit. Egy vonatkozásban azonban máris túlhaladta könyve megállapításait az idő. A legutóbbi események azt mutatják, hogy a jövő háborúja is bizony általános lesz. Még sokkal általánosabb, mint az elmúlt világháború. Mert hiába akarunk majd egyes államok semlegesek maradni, akarataik ellenére is belesodródhatnak majd a szörnyű viszályba. És így támad majd a konfliktusok számos kiszámíthatatlan bonyodalmába, mely lassan-lassan egyetlen küzdőtérre avatja az egész világot. Látniuk, hogy az elmúlt és most vívott helyi jellegű háborúk is éveket emésztettek, egy olyan összeütközés, amelynek mind az öt világrész a színpada, egyenesen a határtalan időbe tágul.

Lord Halifax: Legközelebbi hetekben eldől Európa sorsa

Angolelles légkörben Anglia nem tárgyal Japánnal — mondotta a brit külügyminiszter

A Figaro szerint

„játék folyik az időpontokkal“

A Graf Zeppelin skóciai kirándulásán a partoktól kellő távolságra maradt

Londonból jelentik: A lordok házában Snell lord a Szovjetunióval folyó tárgyalások ügyében interpellált és miután megállapította, hogy a tárgyalások kielégítő mederben folynak, tiltakozott azon állítás ellen, hogy a megegyezés késedelmes megkötésének kizárólag Anglia lenne az oka és hogy a tokiói tárgyalások csak a Szovjetunióval való megegyezést késleltetik.

Cecil lord Pontos beszámolót kért Nagybritannia távolkeleti politikájáról, majd megállapította, hogy

Anglia rosszul fog járni, ha a kínai érdekek elhanyagolásával kedvezni fog Japánnak. Hasonló értelemben beszélt Dawies liberális pártállású lord, aki a következőket mondotta:

— Nagyon helyes, hogy katonai bizottságot küldtünk Moszkvába, azt a bizottságot azonban Halifax külügyminiszternek, vagy a kormány más tagjának kellene vezetnie.

Lord Halifax külügyminiszter emelkedett ezután szólásra, aki a távolkeleti helyzettel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Nagybritannia és Japán között létrejött előzetes megállapodás folytán gyökeresen megváltozott Anglia távolkeleti politikája, miután Anglia elismerte a Kinában levő hadiállapotot, ezzel azonban még nem szegített meg a Népszövetséggel szemben és a kilenchatalmi egyezményben vállalt kötelezettségeinket. A legnagyobb határozottsággal jelenthetem ki, hogy Anglia az előzetes megállapodással nem vállalt

olyan kötelezettségeket, amelyek ellentétben állnának az angol nép érdekeivel. Tudnunk kell azt, hogy

a japán kormány sohasem követelte az angol kormánytól politikai felfogásának megváltoztatását

és az angol kormány ezen a ponton nem is tenne engedelményeket. Mindent el kell azonban követnünk, hogy tokiói nagykövetség helyzetét a tárgyalások tekintetében megkönnyítsük.

— Mindennek dacára az angol kormány nincs megelégedve a tincesini eseményekkel, mert a blokádt tovább tart és a japánok által elfoglalt területeken nagyban folyik az angolelles izgatás. A japán kormány meg kell érteni, hogy ilyen légkörben nem lehet tárgyalásokat folytatni és egyben tudomására hozzuk a japán kormánynak azt is, hogy Anglia mindenkor teljesíteni fogja a kínai kormánnyal szemben vállalt kötelezettségeket.

Halifax lord ezzel fejezte be beszédét:

— Ez a nemzetközi helyzet, ennek súlya azonban nemcsak reánk nehezedik, hanem Európa valamennyi népére. A legközelebbi hetekben vagy hónapokban diűlőre kerül az európai kérdés. Az angol kormány álláspontja világos: Mi védekezni akarunk a várható támadás ellen. Az angol politika egyetlen célja, hogy békésen és építőszellemben működjék együtt az európai nemzetekkel.

„Danzig gyakorlatilag a birodalom kezében van?“

Az angol alsóház pénteki ülésén több képviselő kérdést intézett a kormányhoz, van-e abban a helyzetben, hogy nyilatkozatot adhasson a Danzigot fenyegető nemzeti szocialista veszedelemről. Butler külügyi államtitkár elismerte, hogy

az utóbbi hetekben Danzigban fokozottabb katonai tevékenységet fejtenek ki.

A helyzet további alakulását a lengyel kormány az angol kormánnyal egyetértésben állandóan figyelemmel kíséri. Mander szabadelvű képviselő azt kérdezte a külügyi államtitkártól, vajjon nem tekinti-e a danzigi helyzetet olyanakként, hogy a szabadváros gyakorlatilag máris a birodalom kezében van és csak az agyúk hiányoznak ahhoz, hogy Gdynia felett is megszerezze az uralmat. Butler külügyi államtitkár csak ennyit felelt:

Nem, képviselő úr, nem osztom az ön nézetét.

Washingtonból jelentik: Lord Halifax angol külügyminiszternek csütörtökön a lordok házában tett kijelentéseit igen kedvező módon fogadták amerikai körökben, ahol megállapították, hogy a rendet fenntartani akaró hatalmak állhatatos és szilárd magatartása képes csak arra, hogy a totális hatalmak támadó kísérleteit megelőzze. Ami a beszédnek a Távolkeletre vonatkozó részét illeti, azt bizonyos tartózkodással fogadták. Amerikai politikai körökben megállapítják, hogy Halifax lord nem kívánja a Japán és Nagybritannia közötti feszült viszonyt még jobban elmérgesíteni abban az időpontban, amikor tárgyalások folynak, de az Egyesült Államokban tisztában vannak azzal, hogy közeledik az idő, amikor elhatározó lépésnek kell történnie, mert véget kell vetni a kilenchatalmi szerződésben Kínának biztosított jogok megsértésének.

Evvel a gondolatlansággal szemben minden optimizmus és éppen olyan hiú minden reménykedés, mint mikor az elmúlt világháborúban számolgatni kezdtük, hogy mikor hullanak le az első favelek a fáról. Bizony, a háború végzetesen hosszú lesz. Egy mód van csak megpróbáltatásai elől kitérni, — ha inkább meg sem kezdjük. (F.)

A GRAF ZEPPELIN A SKÓCIAI PARTOKNÁL

Londonból jelentik: Hivatalos körök véleménye szerint nem kell nagyobb jelentőséget tulajdonítani annak, hogy egyesek az Északi-tenger felett a Graf Zeppelin léghajót látták elrepülni. A Graf Zeppelin Skócia partjai felett jelent meg és minden cáfolat ellenére, nagy érdeklődést váltott ki a brit közvéleményben. Felémlítik, hogy annakidején ugyancsak a Graf Zeppelin jelent meg az angol partok felett és nagyarányú propagandát fejtett ki a Szudétavidéknek Németországhoz való csatolása érdekében. Az angol légügyi minisztérium hivatalos közleményt adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy

bármilyen légi járműnek joga van az Északi-tenger fölött elszállania,

ha tiszteletben tartja a hárommérföldes távolságot. Ezt a Graf Zeppelin meg is tartotta.

EUROPA HÁROM SEBEZHETŐ PONTJA

Párisból jelentik: A péntek reggel megjelent francia lapok első oldalán foglalkoznak az angol parlamentben lefolyt vitával. A Le Figaro kijelenti, hogy

nem szabad beugrani az időpontokkal való játéknak.

Augusztus huszadikától kezdve a jövő sorsa kialakul. Ha augusztus huszonötödike után továbbra is bizonytalanság uralkodik, vajjon van-e jogunk ahhoz — írja a lap —, hogy a kockázat felelősségét magunkra vállaljuk. Augusztus huszadika után fejeződik be a nagy mozgósítás, illetve hadgyakorlat Német- és Olaszországban, amit a tengelyhatalmak be is jelentettek. Ezután kezdődnek meg a nemzeti szocialisták szokásos évi ünnepei. Európa három része van kitéve erőszakos kezdeményezésnek.

Danzig, Magyarország — amely állam nem is titkolja megegyezését a német birodalommal — és végül Macedónia,

amelyet az olaszok akarnak elfoglalni. Sok olyan esemény történhet, amely a vakmerőséget megakadályozhatja, vagy pedig késlelteti, azonban olyan alkalom is kínálkozhat, amely várhatóan kirobanthatja a tengelyhatalmak elhatározását. Nekiünk az a kötelességünk, hogy szilárdságunkat és elhatározottságunkat ne csökkentsük.

A L'Ordre ezeket írja: Ha a londoni és párisi kormányok nem adták volna tanubizonyosságukat egységüknek és azon akaratuknak, hogy az erőszakra erőszakkal fognak válaszolni, ki kételkedne abban, hogy Danzigot nem kebeleztek volna-e be a német birodalomba. Az volt a szerencse, hogy nem késlekedtünk. Ezen az áron el fogjuk a jövőben is kerülni a háborút, ha az még lehetséges, de ha nem, akkor megnyerjük.

TÖBB HÉTIG TARTANAK A MOSZKVAI TÁRGYALÁSOK

Londonból jelentik: A Moszkvában induló angol katonai bizottság, amely harminc tagból áll, átvette végső utasításait az angol birodalmi védelmi tanácstól és a legközelebbi órákban behatározott megbeszélést folytat a francia katonai bizottsággal, amely szintén Moszkvában megy.

A moszkvai tanácskozások főleg a kelet-európai kérdések körül fognak folyni és több hétig tartanak el.

Valószínűnek látszik, hogy az angol és francia katonai bizottság tagjai egy hónapig maradnak távol hazájuktól. Ezidő alatt meglátogatják a moszkvakörnyéki laktanyákat és repülőtereket és több katonai gyakorlaton vesznek majd részt.

A moszkvai tárgyalásokat a katonai bizottságok megérkezéséig felfüggesztették.

FÉLÓRÁT TÁRGYALAT CIANO AZ ANGOL KÖVETTEL

Rómából jelentik: Ciano gróf, olasz külügyminiszter, tegnap este kihallgatáson fogadta a római angol nagykövetet és félórányi megbeszélést folytatott vele. Római diplomáciai körökben a megbeszélés hírére nagy érdeklődéssel fogadták. Úgy tudják, hogy a tanácskozáson az általános nemzetközi helyzetről volt szó.

MA HUSZONÖT EVE ÜZENT HADAT ANGLIA

Londonból jelentik: Az angol lapok ma nem valamennyien foglalkoznak azzal, hogy ma volt 25 éves fordulója annak a napnak, amikor Anglia belépett a világháborúba. Ebből az alkalomból párhuzamot vonnak a mai és az akkori nemzetközi helyzet között. A Times szerint semmiféle kompromisszum nem lesz lehetséges, ha a nemzetközi viszályok elhárításánál az erőszak eszközeit alkalmazzák. A lap Németországra hárítja a felelősséget a jelenlegi feszültségért.

Horvátország területe lényegesen nagyobbodik az egyezmény után

Várják Pál herceg hazaérkezését az egyezmény jóváhagyása végett

Belgrádból jelentik: Hivatalos helyen megerősítik, hogy Cvetkovic miniszterelnök és Masel között létrejött a megegyezés, amelyhez most már csak Pál régensherceg hozzájárulása kell. A kornizó herceg tudvalevőleg már útra kelt Londonból és jelenleg Svájcban tartózkodik. A megegyezés az ország mostani alkotmány keretein, amennyiben — az United Press tudósítója szerint — a horvátok teljes önkormányzatot biztosít és a megalkotandó autonóm horvát területet a jelenlegi Horvátország határain túl megnöveli Dalmáciával, Szlavóniával és három, vagy négy szerb tartománnyal, melyeknek lakossága túlnyomóan horvát. Megállapodtak abban, hogy az új autonóm államrészt Banátok fogják elnevezni. A jugoszláv állam átszervezésével együtt koalíciós kormány alakul, amelyet jelenlegi tervek szerint négy horvát miniszter foglalt helyet. Politikai körökben azonban még mindig nem nagyon bízik a megegyezés sikerében, mert tavaly áprilisban már egyszer létrejött egy megegyezés a horvátokkal, de azt a kormányzó herceg nem fogadta el, pedig a mostaninál lényegesen kevesebb keretek között mozgott.

Japán megerősíti a tengelyhatalmakkal fennálló szerződést

Igy határozott az ország legtekintélyesebb pártja Elutasította a Szovjet a japán javaslatokat

Londonból jelentik: A lapok jelentése szerint a római és berlini japán nagykövetelek irratot hoztak, amely szerint táviratilag felkérlik kormányukat, hogy Japán a lehető legsebbben egészítse ki a kommunistaellenes szövetséget Olaszországgal és Németországgal a mai és szövetségi szerződéssel.

Tokióból jelentik: A japán sajtó nem titkolja, hogy az angol-japán keresztszal értelmű holtpontra jutott. A japán Senukai-párt határozatot fogadott el, amelyben felhívja a kormányt, hogy a világhelyzetre való tekintettel minél előbb erősítse meg Németországgal és Olaszországgal a már előbb kötött kommunistaellenes egyezményt. Itteni politikai körökben határozatnak nagy fontosságot tulajdonítanak, mert a Senukai-párt élén a politikai és gazdasági élet legkiválóbb emberei állnak.

Japán végleg lecsatlakozik a tengelyhatalmak me

Londonból jelentik: Az angol sajtó nagy fontosságot tulajdonít azoknak a tanácskozássoknak, amelyeket a berlini és római japán követelek folytattak a két állam kormányával. Az angol sajtó egybehangozón megállapítja, hogy Japán végleges lecsatlakozása a tengelyhatalmak mellé, teljesen bizonyossá vehető. Nem kételkedés, — írják a lapok, — hogy

háromhatalmi katonai egyezmény megkötéséről van szó,

amely az angol-francia-orosz szerződés elhelyezésének van szánva. Londonban arra számítanak, hogy egy német-olasz-japán katonai szerződés nagy mértékben megkönnyíti a moszkvai tárgyalások további menetét, mert a szovjet kormányt feltétlenül engedékenyebb magatartásra fogja rábírn.

Egyre megismétlődnek a tokiói angolelleses tüntetések

A japán fővárosban ma ismét nagy angolelleses tüntetés volt. Több, mint 25 ezer ember gyűlt össze a Monbashi kereskedőnegyedben, ahonnan az angol nagykövetséget elé vonultak. A tüntetők angolelleses feliratú táblákat hozdortak végig az utcákon. A táblák legtöbbször „Le Angliával!” felirat volt. Cunningham követéségi tanácsos fogadta a tüntetők részéről azt az öttagú küldöttséget, amely az angol-japán viszály megoldási javaslatát nyújtotta át. Hasonló nagy arányú tüntetések Japán más városaiban is voltak.

CSUNGKINGET BOMBÁZTAK A JAPANOK

Sanghaiból jelentik: A japán repülőek csütörtökön éjjel több ízben megtámadták Csungkingot. Az első támadó csoport, amely kilenc gépből állt, hajnali három óra 10 perckor érkezett a város fölé és

a konzulátusi negyedre bombázta.

Egy bomba a sanghaji francia nagykövetség orvosának, dr. Vieronnak a kertjébe esett. A ház rombadőlt és a követség két kínai szolgálója meghalt. A kert falkerítése beomlott és a törmelék tiz kínait maguk alá temettek. A konzulátusi épületének fedélszerkezete, valamint az ajtók és az ablakok megrongálódtak. Egy másik bombahavetóraj, amely 18 gépből állott, Csung-King és

Csentu között az országutat, valamint a Japán-ese-folyó jobbpartján lévő fürdőhelyet, ahol a mos menekült tartózkodott, bombázta. Az ártalok száma igen nagy.

A SZOVJET NEM ENGEDÉLYEZI JAPÁN SZACHALINI KITERMELEZÉSEIT

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány ma elutasította Japán javaslatát, amely a Szachalin-szigeteken lévő japán kőszénbányák olajforrások kiaknázásának ügyeire vonatlanak.

S C A L A

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy matiné előadás. Kettős műsor, 20 leies helyárakka

EMIL JANNINGS-VAL

A zsarnok

ATTILA HÖRBIGER-REL

A cirkusz csillaga

Józseffelvaért

A leégett Józseffelva javára tegnap a következő adományokat kaptuk:

Szent Antal nevében	100
Szent Tádé nevében	100
Józsi nevében	100
Gyűjtésünk végösszege a mai napig	lei 61.016

A gyűjtést folytatjuk és minden egyes adományt a Déli Hírlapban nyugtázzunk.

Anémetellenes propaganda szerint:

Fiatal temesvári orvos gyonkinzása a gyűjtőtáborban

A valóság tárgyilagos tükrében

Fiatal temesvári orvos karrierje Amerikában

Balogh István Balogh Lipót nyugalmazott utói főmérnök fia annak idején az érettségi vizsgát a piarista atyák temesvári gimnáziumában tette le, majd Kolozsvárott beiratkozott az egyetem orvosi karára. Két szemeszter után tanulmányait Németországban folytatta, ahol oklevelet szerzett. Tanárai szerették a tehetséges ifjút és emiatt folytán ott tartották klinikai gyakorlatra. Haláláig elkelt a Majna melletti Frankfurtba, ahol működéséről orvosi szaktekintélyek elismeréssel nyilatkoztak. Frankfurtban meg is nősült.

A fiatal orvosnak nem tetszett a nemzeti szocialista irányzat, hazajött és Bucurestiben telepedett meg. Balogh István dr. egy napon elhatározta, hogy elutazik Németországba. Felesége ugyanis bizonyos család sarja és az utazással az volt a célja, hogy bizonyos vagyoni kérdéseket rendezzen. Elutazott Németországba és nyoma veszett. Semmi sem érkezett felőle. Apja és felesége ismét elmentek — miután elindulása óta hetek teltek el — a különböző németországi hatóságokhoz, de semmi választ nem kaptak.

Hetek mulva aztán Németországból egyszerre mag és levél érkezett Balogh Lipót nyugalmazott utói főmérnök címére. A levél szűkszavúan ezeket mondta:

— Értesítjük, hogy fia, Balogh István dr. orvosi, az egyik gyűjtőtáborban meghalt. Hamvait a múlt héten elküldöttük az ön címére.
A levél alatt elkent bélyegző és olvashatatlan írás volt.

Balog főmérnök remegő kézzel bontotta fel a csomagot, amelyben kicsiny bádorgurna volt. Illyenbe szökták a krematóriumokban elégetett holttestek hamvait elhelyezni.

Az történt, hogy Balogh Istvánt Németországba érkezése után letartóztatták, gyűjtőtáborba vittek, ott rettenetesen megkínózták és halálát a kiáltvány szenvedések okozták.

Balogh Lipót elhatározta, személyesen utazik Németországba, hogy megtudja egyetlen fia halálának körülményeit. Ezt a szándékát illetékes német hivatalos helyen közölte is, de a következő elutasító választ kapta:

— Az ön németországi utazása nem kívánatos... Ezt beszéltek hetek óta Temesvárott, amivel szemben a valóság a következő:

Balog István dr. Berlin után Bucurestiben telepedett meg. Berlini egyetemi működésének és szakirodalmi munkásságának híre azonban eljutott Amerikába is. Ennek köszönhető, hogy meghívást kapott Csikágóból az ottani egyetem egyik tanárségéi állására. A meghívást elfogadta. Megszüntette bucurestii rendelőjét, elintézte összes ügyeit és elindult Amerikába. Hamburgból szolt a hajójegye és megkapta a szabályszerű németországi átutazási vizumot.

Utazása közben azonban azt a hibát csinálta, hogy kiszállott Frankfurtban. Átutazási vizummal Németországban nem szabad tartózkodni. Balogh azonban meg akarta látogatni a felesége családját. Miután szabálytalanul járt el, őrizetbe vették, de csakhamar szabadon engedték és Hamburgba kísérték, ahol hajóra szállott.

Szerencsésen megérkezett Csikágóba és azóta megérkezett oda a felesége is. Utolsó levelét 1939 június 29-én írta szülőinek. Megírja, hogy Liechtenberg tanár Newyorkban van és hogy maga mellé hívja. Valószínűleg rövid idő mulva ismét együtt dolgoznak.

A fiatal Balogh tehát nem ismerkedett meg a gyűjtőtáborral, nem kínózták meg, nem halt meg, így el sem hamvasztották szegényt a krematóriumokban, aminek folytán szüleinek nem küldték el hamvait, tehát koszoruk és részvéltogatások mellőzése kéretik, de kéretik igen nyomatékosan az is, hogy a tendenciózus rémhírek terjesztői fogják kissé szűkebbre a fagra szabott lepényesőt. Nyugodjanak bele, hogy Balogh István egészséges és jól van és valószínűleg hosszútávú lesz e földön, mert akinek halála híret költik...

Félegyházi András

Szép fogak

NIVEA
FOGPASZTA

Naponta kapja az elismerő táviratokat a propaganda-minisztérium

Bucurestiből jelentik: Titeanu Eugen sajtó és propaganda miniszter naponta kapja az ország különböző részéről a táviratokat. Legutóbb a következő sürgönyt kapta:

— Az Arges-megyei Bradet község lakóinak és fürdővendégeinek nevében hálásan köszönöm Önnek azt a mozielőadást, amelyet a propaganda minisztérium filmkaravánja mutatott be. Egészséget! — Iliescu Leontin, községi bíró.

— Az Arges-megyei Stroești község lakossága elismeréssel köszöni Önnek azt, hogy a filmkaraván községünkben tett látogatása alkalmával megvalósulva láttuk az idők kiteljesülését. — Galatioiu, községi bíró.

— A nemzeti propaganda célt szolgáló filmek előadása az Arges-megyei Brosteni község lakóinak számára kitünő alkalom volt annak megállapítására, hogy a propaganda minisztérium milyen nagy áldozatokat hoz a falusi lakosság kultúrális színvonalának emelésére. — Necula I. községi bíró, Catana N. községi jegyző.

— Az Excellenciád által elindított filmkaraván előadásai által mélyen megindulva az argesmegyei Jiblea község lakossága ezton tolmácsolja hálás köszöneteit. — Bastaga Ion, községi bíró.

— Egész Szeben megye ünneplőbe öltözve, nagy lelkesedéssel fogadta Excellenciád által elindított filmkaravánt. Köszönjük Önnek a román akcióit és csodálatunkat fejezzük ki ezért a műért. — Tocineanu D. ezredes, Szeben megye prefektusa.

Itt írjuk meg, hogy kedden érkezett Bucurestibe Sherwood Eddie az ismert amerikai emberbarát vezetésével egy 35 tagot számláló csoport, amely több napot tölt a fővárosban és ez idő alatt a szociális, munkásvédelmi és gazdasági jellegű intézményeket tanulmányozza. Meglátogatták a sajtó és propaganda minisztériumot, ahol filmelőadást mutattak be tiszteletükre, majd a Társadalmi Szolgálat muzeumát és a „Munka és jókedv” kiállítást tekintették meg.

Ugyancsak kedden érkezett Bucurestibe a „Les Aiglons” francia egyetemi csoport Garnier abbé vezetésével. A francia diákok tanulmányúton vannak az országban. Eddig meglátogatták a bukovinai kolostorokat, majd tovább folytatják útjukat Erdélybe, Olténiába és Dobrudzsába.

Szamosmegyében is megalakul a Magyar Népközösség szervezete

Désről jelentik: Szamosmegye magyarsága, mely eddig is számos tanulejta a községi munkavállalásnak és példás figyelemzett magatartásával a legnagyobb elismerést érdemelte ki, most a népközösségi tagozat megalakítását tekintve elsőrendű kötelességének és fő feladatának. A megye magyar vezető embe-reinek megbízásán a központ részéről Demeter Béla sajtóelőadó, a gazdasági szakosztály titkára vett részt. Elhatározták, hogy augusztus 22-ére összehívják az alakuló értekezletet. Ez alkalommal a megye magyarsága hivatalos formában jelenti be a tagozati élet beindítását. A tárgyalások során valamennyien hangsúlyozták a Népközösségnek azt a rendkívüli nagy szerepét, amit a magyarság életében be kell tennie és éppen ezért népünknek ezen a szörványvidéken élő csoportja a legtökéletesebb egységben és akaratban fogja szolgálni magyar közönségünket. Figyelembe véve azonban a magyar lakosság kívánságát és azt a szempontot, hogy a jelentkező népközösségi megbízott irányításával augusztus elsején már meg is kezdte működését a Népközösség tagozati irodája, dr. Weltner Károly vezetésével, akit ebben a munkájában dr. Egyed Miklós támogat. A tagozati iroda címe: Dei. Str. Marasesti 7.

A bolgár képviselők egy csoportja összinte barátsági nyilatkozatot tett Bucurestiben

„A jó egyetértés a legjobb eszköz függetlenségünk megvédelmezésére”

Bucurestiből jelentik: Egy huszonegy tagból álló bolgár képviselő csoport csütörtökön, loszkvára menet, átutazott a fővárosban. A képviselők az orosz fővárosban megtartandó mezőgazdasági kiállításra mentek. A bolgár küldöttség meglátogatta Bucurestit és a román hatóságok mindenütt nagy szívélyességgel fogadták őket. Elutazásuk előtt Govedaroff G., a bolgár küldöttség vezetője, nyilatkozott az újságíróknak és többek között a következőket mondotta:

— Az a figyelmesség, amellyel bennünket Romániában fogadtak, nagyon kellemesen érintett bennünket és a román nép barátságos vendégszeretetét meg fogjuk tartani emlékezetünkben. A kormány és más személyiségek részéről tapasztalt fogadtatásunk megerősítette baráti érzelmeinket, valamint azt a meggyőződésünket, hogy a népeink közötti jó egyetértés és együttműködés

a legjobb eszköz arra, hogy megvédje függetlenségünket és jövőnket a Balkánon.

A román-bolgár barátság természetes és magától értetődő, hogy ez a két nemzet szorosan együttműködjen a jövőben. Meg van a hitünk, hogy országaink között a kapcsolatok csupán érdekeinket és a Balkán békéjét szolgálják. A népek mindenütt a békét óhajtják és a parlamentek, amelyek a nép akaratát fejezik ki, ugyanezt akarják.

Teljes szívünkkel, határozott és biztos barátságot óhajtunk a románokkal.

Végezzen megértést szeretnénk, amelyet a gazdasági és kulturális kapcsolatok kifejlesztése előzhet meg.

A bolgár képviselők a chisinaui gyorsvonattal elutaztak Bucurestiből.

Az olasz hadgyakorlat tárgya:

A hadsereg egy részének átcsoportosítása a Po-síkság nyugati részére

Rómából jelentik: A hadgyakorlatok első része a legnagyobb siker jegyében folyt le és bebizonyította, hogy az olasz haderő kitünő harci készséggel rendelkezik. A hadgyakorlatok biznysággal szolgáltattak arra is, hogy egy három hadosztályból álló hadsereget milyen gyorsan lehet a Po síkság keleti vidékéről a nyugati határra átcsoportosítani.

A külföldi szakértők a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az olasz hadsereg teljesítményéről. Werth tábornok, a magyar vezérkar főnöke a Popolo d'Italia munkatársának adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy különösen megnyerte tetszését az olasz hadsereg kitünő felszerelése, továbbá az a gyorsaság, amellyel a katonák a parancsokat végrehajtották és a csapatok fáradhatatlan magatartása.

Ha reuma, skrofula, köszvény, pajzsmirigy és női betegségekben stb. szenved, ugy csináljon egy MELEG ISZAPKURÁT 5.900 — 7.000 leies
 nagyon mérsékelt áron és teljesen kigyógyul. Felvilágosítások és mérsékeltárú füzetek kaphatók minden utazási irodában és a képviselőnél: **TURISMUL MONDIAL, Bucuresti, Calea Victoriei 60.** — Telefon 5—35—07 és a fürdőhelyen
GRAND HOTEL MOVILA BAILOR, valamint a **VILA MODERNA** igazgatóságánál. Tel.: 1. Fekete-tenger.
CARMEN-SYLVA 50 százalékos vasúti kedvezmény

Lajos Salvator főherceg tragikus szerelme korának legszebb asszonya iránt, aki bélpoklos lett

Amidőn Lajos Salvator főherceg hazájának Mallorca szigetét választotta, csakhamar nagy szellemi élet indult meg az ő hercegségében, Miramában. A főherceg szenvedélyesen tanulmányozta a természet, tudományos értekezéseket irt, de az irodalommal is foglalkozott és különböző műveket irt az ottani fajtólás nyelvén. Ez számára annyiban is könnyű volt, mert Lajos Salvator tízenégy európai nyelv ismerete mellett a legváltozatosabb idiomákon is uralkodott. Így élt ő az irodalomnak és tudományosságának boldog magánosságban, elfeledve a bécsi udvari élet minden cikornyás formáit. Nem is akart többé tudni a fényes multról.

Midőn hajója egyszer Raguzában kikötött és a hatóságok megtudták, hogy az uralkodóház egy tagja tartózkodik a hajón, küldötséget állítottak össze, hogy ünnepélyesen üdvözöljék a főherceget. Jöttek és kérdezték, hol a kapitány? A kérdezők azonban véletlenül maga Salvator volt.

— En vagyok a kapitány, — szólott.

— Halljuk, hogy egy magas személyiség van a hajón.

— Ez csak tévedés lehet, — válaszolta a főherceg, — mert ezen a helyen mindenki egyenlő. Hogy pedig a jövőben ne legyen semmi hasonló alkalmatlanságokban része, a Neudorf nevet használta a szigorúan rangrejtett főherceg. Kapott azonban a szigeten egy másik nevet is; hercegi Diogenes lett a jelzője.

Az előkelő társaságokat tehát kerülte, annál jobban szerette azonban az állatokkal a modern Diogenes. Birtokain minden teremtet lény természetesen halállal puszult el. Ott nem divott a vadászat. Lovai megrokkantva is harminc-nyegen évig ropogtatták az abrakot az istállóban, a kutyaí védelgyengülésben multak ki a halban, még a beteg fákat is úgy ápoltatta ez a mesebeli szívű herceg, mint az embereket. Meglátogatta őt egyszer Miramában a tragikus végű Erzsébet királynő is. Mikor eltávozott ebből a földi paradicsomból, ezekkel a szavakkal búcsúzott rokonától:

— Ezentul már nem tudom Korfut úgy szeretni, mint eddig.

De lássuk most a szörnyű végű szerelmi regényt. Hősnője, Catalina, szegény vincellér leánya volt. A szülőben dolgozott, amikor hirtelen szél támadt és széles karimájú kalapját kisodorta az országútra. Epp arra sétált a főherceg. Udvariasan felvette a kalapot és átadta a piruló leánynak. Az-

tán beszélgetésbe elegyedett vele és annyira megtetszett neki a csinos kis fruska, hogy elvitte a kastélyába. Ott a mallorcai parasztleány csakhamar csodálatos szépséggé virult. Mindenki, aki csak látta, megbámulta. Őt azonban nem kábitotta el kivételes helyzete és az ünneplés, nem vitte magára európai ruhát, megmaradt bájos népviseletében. Annál jobban kicsiszolódott azonban a szelleme. Az írástudat-

„Lakásunk legszebb szobáját tartjuk fenn Mrs. Chamberlainnel Egy öreg nyugdíjas házaspár meghívta magához az angol miniszterelnök felesége rendelkezésére bocsátják lakásunk legszebb szobáját,

Londonból írják: Swindonban, egy kis vidéki angol városkában, felkerestem Mr. George Lawrence-t, aki ma egyik legtöbbet emlegetett embere Angliának. Ő volt az, aki feleségével bepopogtatott a miniszterelnökségen Mrs. Chamberlainhez és

meghívta, hogy látogasson el hozzájuk.

Nem ismerte azelőtt a miniszterelnök feleségét, ő sem Lawrence-eket s a látogatásnak tulajdonképpen nincs is társasági jellege. Megokolta ezt Mr. Lawrence a meghívóval, amelyet írásban nyújtott át Chamberlainnek. „Szeretnénk, ha meggyőződne róla, — így szól a meghívó — hogy milyen keservesen nehéz nekünk, öreg nyugdíjasoknak heti 10 shillingből megélni. Kérem, látogasson meg bennünket és töltsön körünkben egy kis időt. Bármikor szívesen látjuk.”

Lawrence és felesége, mindketten hetvenkét évesek, öregségi nyugdíjból élnek Swindonban. Egy négyosztós kis családi házában laknak, amely egyszerűen, de mégis elég kényelmesen van berendezve, Lawrence elmondotta, hogy a férje gondolata volt, hogy hívják meg Chamberlainné és az ötlet neki is nagyon megtetszett.

— Kíváncsi vagyok, vajjon eljön-e? — mondotta Mrs. Lawrence. — Nagyon szeretném, ha megtisztelne látogatásával. Csak két hálószobánk van ugyan, de

lan leány egy év alatt megtanult németül, franciául és spanyolul írni, majd utazások során az arab és görög nyelvet tökéletesen elsajátította.

Midőn Ferenc József egyben Lajos Salvator meglátogatta, még ő sem tudta palástolni csodakészességét, megismerve a csodaszép parasztleányt.

— Catalina a legrendkívülbb asszony, akit én ténben láttam, — mondotta a máskülönbön előtérbe lépő elválaszthatatlan élettársa leti a főherceg. Minden utazására magával vitte és végtelenül dog volt vele. Egyiptomi tartózkodásuk alkalmával azonban borzalmas betegség támadta meg Catalinát. A legszörnyűbb kór, — a bélpoklosság, — ba volt minden kétségbeesett fáradozás, végül menthetetlennek nyilvánították az orvosok.

Szörnyű meduza-ábrázlat lett ebből a tüdőarcból, amelynek csodálatos vonásait Sergant, a lághírű amerikai festő örökítette meg. Egyetlen máltán, gennyes óriás-daganat lett a vénuszi tekezek és lábak egyenkint lehullottak. Lajos Salvator fájdalma nem ismert határt. Kis kápolnát épített és elrendelte, hogy abban örökláng égjen a mirahercegnő lelki üdvéért, aranyéceses, amelynek szabad s hásem kialudni. Azután jött a világhar, meghalt a romantikus főherceg, majd ezt a radicsomi tájat is martalékká tette a későbbi spanyol testvérharc. Talán a kápolna is elpusztult, talán a mécses sincs már meg, amelynek nem bad lett volna sohasem kialudni.

(Flan

de rendelkezésére bocsátják lakásunk legszebb szobáját,

amely sokkal nagyobb, mint a mi két hálószobánk. Nagy szeretettel fogadnánk, gondoskodnánk róla, hogy igen jól érezze magát s min lehet a kényelmet nyujtanánk neki.

Lawrence kis otthona nagyon kedves ucca napos oldalán fekszik és a kis családilag gondosan ápolt kert veszi körül. Van a káskán egy nagyon jól butorozott társalgókényelmes butorzáttal és minden nagyon tiszta. A konyha és mellékhelyiségek kitűnően vannak felszerelve. Mindent egybe véve, az hon nagyon kedves, de kétségtelen, hogy a egy fontból nem olyan könnyű megélni. Nagyvagyúniok kell, hogy a háztartás költségvetését egyezsúlyban maradjon és meg kell gondolni minden pennyt, mielőtt kiadnák. Lawrence maga kertészkedik és a ház előtti kis kertben is terem minden főzelék, ami háztartásukhoz szükséges.

— Nem tudom, hogy jönnék ki, ha városházán élnék és minden főzeléket a boltban kene vásárolni.

Nagyon egyszerűen élnek, de étkezéseik egészséges és tápláló. Inyencfalatokra, fényűzésre persze nem telik. Az öregúr maga javi a cipőjüket és a ház körüli javításokat, a lakásdíszítését is egyedül látja el. Nem tudja megérteni, miből élnek azok a családok, ahol az egy személy kap öregségi nyugdíjat. Nagyon sok olyan eset van, amikor a férj már megerőszent és nem tud tovább dolgozni, a feleség azonban még fiatal ahhoz, hogy öregségi járadékot kapjon. Házaspároknak lealább 30 shillingre kellene felemelni a nyugellátást, mondják — magános embernek pedig heti 6 shillingre. Ezt akarják megbeszélni Chamberlainnéval, hiszen ha valaki, akkor ő segíthet a szegény angol nyugdíjasokon.

A kis városkában nagyon büszkék az emberek Lawrence-re, aki most egyszerre országos híresség lett és vezére a jobb megélhetésű embereknek.

A kis swindoni családi házában türelmesül várják, mikor kopogtat be hozzájuk Mrs. Chamberlain...

Amig a házigazda vendégeit szórakoztatta a szomszéd szobában betörő garázdálkodott

Ez év júniusában Ratiu Eugen dr. mehalai körorvos lakásában betörő járt, aki a nyitott ablakon keresztül mászott be a hálószobába. A szomszédos ebédelőben az orvos és több vendége tartózkodott, ez azonban nem zavarta a betörőt, aki egy kezettáiban negyvenöt ezer leit és különböző ékszereket vitt el. Az orvos vendégei távozása után észrevette a betörést és nyomban jelentést tett a rendőrségen. A nyomozás során a gyanyu Kóvári Béla volt rovvott multu sofőrre terelődött. Megállapították, hogy Kóvári az egyik kocsmában mulatozott, majd barátja

és egy nő kíséretében autóbá ült és Resicára utazott. A resicai rendőrség az egyik vendéglőben elfogta Kóvárit és társait, akik vídaman mulatoztak és szórtaák a pénzt. Áthozták őket Temesvárra, ahol kiderült, hogy Kóvári még egy betörést követett el Röhmer Gabriella mehalai lakásában, ahol tizenkétezer leit értékű ékszer volt a zsákmánya. Kóvári és két társa tegnap került a járásbíró elé, amely a betörött három évi fogházra, két társát pedig egyenként két-két hónapi fogházra ítélte.

SCALA Hindu siremlék és Esnapuri tigris egyszerűen

Olcsó helyárrakkal. Parter 20. — lei. Balcon 25. — lei

A Népközösség eredményes közbenjárására

Százezer magyar nyeri vissza állampolgári jogát

Mikó Imre dr. a Magyar Népközösség bukaresti főtthkára elmondja, hogyan harcolta ki a Népközösség a magyarság egyik legfájdalmasabb sérelmének orvoslását

Kolozsvárról jelentik: A hivatalos lap július 2-ai számában megjelent királyi rendeletét, amely az 1924. évi állampolgársági törvény 62-ik cikkének módosításával régi sérelmet orvosolta a román magyarságnak, részletesen ismertette a törvényt. Ez a törvényt módosító, amely a Magyar Népközösség eddigi széleskörű munkásságának egyik leggyöngyösebb eredménye; olyan eredmény, aminek az elismeréséért hiába harcoltak éveken át a különböző kormányokkal.

Százezer állampolgári jogát elvesztett s szülőföldjén hontalanságba szakadt magyarnak adja vissza az öt megillető jogokat és biztosítja boldogulását.

Az állampolgársági törvény módosítása körüli egykori parlamenti küzdelmekről s a Nemzeti Ujjelöltés kormányának megalakulása után a jelenlegi vezetékekkel folytatott eredményes tárgyalásokról részletes nyilatkozatot adott munkatársunknak Mikó Imre dr., a Magyar Népközösség bucurestii irodájának főtthkára.

ÖT ÉVTIZEDES HARC AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGOKÉRT

— Az állampolgársági kérdésekben, — kezdte nyilatkozatát Mikó Imre dr. — már a főváros megváltozásának idejétől kezdve a legnagyobb zűrzavar uralkodott s amikor a romániai magyarság képviselői szerepet vállaltak a Nemzeti Ujjelöltési Front munkájában, egyik legfontosabb feladatuknak tartották ennek a nagyszámú magyar érdeklődő kérdésnek a gyökeres rendezését. A pártkisebbségi szerződés ugyan kimondta, hogy automatikusan elnyerik a román állampolgárságot azok, akik a hatalomváltáskor a Romániához tartozó területen állandó lakhellyel bírtak és más állampolgárságért nem optáltak. Az 1924. évi állampolgársági törvény azonban már az 1918 december 1-én csatlolt területen birtoklásához kötötte a hontalanságot és jelentkezős alapján rendezte el az állampolgári névjegyzék összeállítását. Így azok, akik a határzárás előtt elmulasztották a jelentkezést,

vagy nem tudták a szükséges iratokat idejében beszerezni — kimaradtak a névjegyzékből. A magyarság akkori képviselőinek közbenjárására a kormány

1928. évben lehetőséget nyújtott az utólagos jelentkezésre

s akkor orvosoltak is számos sérelmet, de akkor sem jelentkezett mindenki s különösen a szegényebb rétegek, vándorló munkások, jelentkezési kötelezettségük helyétől távol lakó vasúti alkalmazottak, az önkormányzatok s más idegen vidékekre került szolgálókat ezrei mulasztották el a jelentkezést.

KATONA, ADÓFIZETŐ, DE NEM ÁLLAMPOLGÁR

— 1932-ben másodszor is lehetőséget nyújtottak az utólagos felvételre, de most már lényegesen több megszorítással és 1933 szeptember 1-én végleg lezárták az állampolgári névjegyzéket. A hontalanok száma pedig azóta is egyre növekedik. A főhatalom változása óta új nemzedék nőtt fel s ha az apa annak idején elmulasztotta a jelentkezést, természetesen időközben felnőtt és nagykorúvá lett gyermekeit is idegenekként kezelték. Előfordult gyakran az a különös eset is, hogy ezek közül egyesek katonai szolgálatot teljesítettek, adót fizettek, olykor egyenesen állami szolgálatot vállaltak, — formászerinti állampolgári jogok nélkül. Számos olyan nyugdíjas is van, akinek azért szüntették be — természetesen csak helyzetének rendezéséig — illetményeinek folyósítását, mert neve nem szerepel az állampolgári névjegyzékben.

— Amikor 1939 január 17-iki egyezmény értelmében a Magyar Népközösség megalakult és a magyarság a Nemzeti Ujjelöltés Frontjának magyar alosztálya keretében bekapcsolódott a kormány munkájába, egyik alapvető feltételként kötöttük ki ennek a kérdésnek a rendezését s

Bánffy Miklós gróf, a Népközösség elnöke, személyesen vezette az ezirányú akciókat, amely végül sikerrel is járt.

Hontalan magyarok kálváriája

— Az állampolgári jogok fontossága akkor vált különösen nagy jelentőségűvé, amikor néhány évvel ezelőtt először kezdték alkalmazni a Pop Valér-féle törvény megváltozását, amely a nemromán állampolgárok részére súlyos megszorító intézkedéseket léptetett életbe a gazdasági élet minden területén. A nemzeti munkavédelmi törvény rendelkezései értelmében számos olyan polgártól vonták meg foglalkozási szabad gyakorlásának lehetőségét, akinek minden joga meg volt ahhoz, hogy az országban dolgozzon, de 1924-ben s a későbbi pótlóintézkedések alkalmazásával elmulasztott bizonyos fomaságoknak lehet tenni.

— A későbbi években, — folytatta Mikó Imre dr. — egymásután jelentek meg az idegenek ellenében vonatkozó rendelkezések, amelyeket a legrosszabb esetben minden vidék hatósága másképpen értelmezett s ebből is sok nehézség és baj származott. A hontalanságnak ezt a különös kategóriáját egyes helyeken külföldieként kezelték, tartózkodási engedélyt követeltek tőlük s egyes városokban, így Temesvárott, Tordán és Sepsiszentgyörgyön az idegen-állampolgárokra kirótt tartózkodási illetékek megfizetésére is kötelezték az állampolgárság nélküli magyarokat.

AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI NÉVJEGYZÉKBE VALÓ FELVÉTEL ILETÉKMENTES

— Ezeknek a panaszoknak az ügyében azonnal eljárunk Calinescu miniszterelnök úrnál, aki nagy

Teleki Ádám gróf temesvári előadása

Teleki Ádám gróf kamarai képviselő, a Magyar Népközösség ipari szakosztályának vezetője, augusztus 27-én Temesvárra érkezik és ipari kérdésekről előadást tart. Kisfretében lesznek Tompa Lajos tor-dai, Ludvig Gyula szakszervezeti képviselő, valamint Veress Ernő dr. nagylapszerkesztő. A képviselők temesvári időzítésük alkalmával résztvesznek a bányászi iparosság értekezletén, amelynek célja a magyar iparosok országos szövetségének megalakítása.

jóindulattal hallgatta végig előterjesztéseinket és azonnal rendelkezett, hogy azoktól, akik az állampolgársági törvény módosított 62-ik cikkének alapján a névjegyzékbe való utólagos felvételüket kérték, semmiféle illetéket ne követeljenek mindaddig, amíg ügyük végleges elintézését nem nyer.

— A törvény, amely azok számára, akik megfelelnek követelményeinek, három hónapi időt biztosít a névjegyzékbe való felvételük kérvényezésére, illetve a jelentkezésre — egyik legfontosabb intézkedése az hogy a jelentkezés és a névjegyzékbe való utólagos felvétel semmiféle illetékkel nem jár.

SZÁZEZREN JELENTKEZTEK EDDIG FELVÉTELRE

— Már eddig is folytak bizonyos összeírások, de ezek a belügyminisztériumtól nyert felvilágosítás szerint csupán tájékoztató jellegűek voltak.

— Hányan jelentkeztek eddig az összeírásokon?

— A belügyminisztérium adatai szerint

háromezer magyar családfő jelentkezett eddig az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos felvételre.

Ha családonként átlagosan csak három-négy lelket számítunk, megállapítható, hogy a Magyar Népközösség sikeres akciójának eredményeként százezer hontalan magyar kapja meg végre sok évi hasztalan küzdelem után az állampolgárságot s ezzel a szabaddabb élet jogát.

Mikó Imre dr. azzal az érdekeltekhez intézett figyelmeztetéssel fejezte be nyilatkozatát, hogy illetékes helyről nyert közlés szerint ez az utolsó alkalom az állampolgársági sérelmek orvoslására. A Népközösség vezetősége éppen ezért nyomatékosan figyelmeztet mindenkit, hogy ne mulassák el a jelentkezést, mert október 27-ike után, amikor a törvény által engedélyezett háromhónapos jelentkezési határidő lejár, azokat, akik nem jelentkeztek az utólagos felvételre, úgy tekintik, mint akik végleg lemondtak a román állampolgárságról.

(k. j.)

370.000 vérpróbát rendeltek el a bíróságok gyermektartási perekben

Londonból írják: A Lordok Háza most foglalkozik azzal a törvényjavaslattal, amely a vérpróbát kötelezővé teszi minden esetben, amikor házasságon kívül élő nő gyermektartási díjat követel az állampolgárhoz tartozó apától. A javaslat előadója, lord Merthyr, a híres és kiváló jogász, aki éveken keresztül elnökölt gyermektartási perekben, nagy beszédben méltatta a törvényt.

Elmondta, hogy a gyermektartási perek száma Angliában is igen nagy. 1926—36-ban 7200 volt az évi átlag.

— Ezek a perek — folytatta — a legaggodalmasabb és legnehezebb feladatot jelentik, melyet a bíróságoknak egyáltalán meg kell oldani.

Ha a vérpróbának csak kis száma is döntő jelentőségű, rendkívüli segítséget jelent a bíróságnak.

Igaz, a vérpróba pozitív irányban soha nem bizonyíthatja, hogy ez vagy az a férfi a gyermek apja. Az eseteknek egy részében azonban igenis bizonyítja azt, hogy ez vagy az a férfi nem apja a gyermeknek. Ha egy férfit azzal vádolnak, hogy a gyermek apja, de vércsoportja nem ugyanaz, mint a gyermeké, akkor nem lehet a gyermek apjának tekinteni, ha az anyja vércsoportja sem azonos a gyermekével. Három közül átlag egy ártatlan mentesülhet ilyenformán a vád alól.

— A statisztika azt mutatja, hogy igen sok, körülbelül 30—40 százalékban nem az igazi apa ellen indul a gyermektartási per. Az új törvény jelentősen leszűkíti az ilyen esetek számát. Nagyon gyakran előfordul az is, hogy

a felperes nő hamis esküt tesz a gyermektartási perekben.

— Ha a vérpróbát kötelezővé tesszük, sokkal kevesebb lesz a hamis eskü is.

— Sokszor megtörténik, hogy hamis eskü alapján ítélik meg a gyermektartásdíjat. A leghíresebb eset 1934-ben fordult elő Angliában. Három év alatt 19-szer került az adósok börtönébe egy fiatalember, mert semmiképpen nem volt hajlandó a terhére megítélt gyermektartásdíjat megfizetni. Makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy nem ő a gyermek apja. Végül is kiderült, hogy az anya hamis esküt tett. A vérpróba esetleg azonnal megmutatta volna az igazságot.

— A vérpróbát igen gyakran alkalmazzák Németországban, a skandináv államokban s más 12 országban, többek közt az Egyesült Államok két államában. Eddig összesen körülbelül 370.000 vérpróbát rendeltek el a bíróságok gyermektartási perekben.

— A vérpróba lehetősége Angliában is megvan, azonban csak mindkét fél beleegyezésével lehet elrendelni.

— Az az ellenvetés, hogy mütetre senkit nem lehet kötelezni, nem komoly. Magam is elvégeztem magamon ezt a próbát s mondhatom, hogy semmiféle Egy tűszúrás az egész az ember hüvelykujjából. 5 perc múlva már a legesekelebb nyomát sem lehet felfedezni a „mütét”-nek. Ha a javaslatból nem lesz törvény, vérpróbákat továbbra is fognak végezni, azonban csak gazdagok pereiben. A szegény porcos felek nem végezethetik el, mert maguknak kellene a költségeket viselniük.

Az előadó beszédére következett vitában minden felszólaló a javaslatot támogatta. Lord Gorell, a haitalon anvak intézetének elnökét kivéve. Ő azzal az indoklással utasította vissza a javaslatot, hogy tudományosan még nem elég érett.

HIRESK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
BELFÖLDÖN

Tagosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, vállalatoknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Chaplint utánozó verseny, melyen Chaplin, csak harmadik lett

Érdekes versenyről számolnak be a félhivatalos amerikai színházi szaklapok: Chaplinnek, ennek a zseniális nevetetőknek új konjunktúrájában az egyik amerikai filmgyár ötletes versenyt hirdetett. A verseny feltétele nem volt igénytelenebb, mint az, hogy utánozzuk Chaplint. A feladat annál is nehezebb, mert Chaplin egyike azoknak a keveseknek, akiket utánoznak, de akiket utánozni alig lehet. Nem a nagy mozdulataiban van meg egyéniségének igazsága, lényege, hanem azokban a kis fintoros arcmozulásokban, melyek játékosan kísérik, azonban az apró, mellékesnek látszó árnyalatokban, melyeket belülről kell irányítani és nem lehet őket külső kénszermozdulatokkal reprodukálni.

A versenyzők — úgy látszik — nem igen számoltak ezzel a nehézséggel. Mintegy 1200 férfiversenyző és — csodálatos! — körülbelül 180 női versenyző indult. A döntőbe 17 nő és 69 férfi került. Ezek között a zsűri már sok olyan tökéletes utánozót talált, akik nagyon megközelítették a példaképet, a mestert.

Közismert lábfejcsúszógátásait mindenki boszorkányos hűséggel utánozta, fonyar szájrángásait, viaszorgató, nyomutogató grimaszait ugyancsak jól utánozták. Csak egyet nem tudtak megismerni: nem volt benne a chaplini fölény, a chaplini könnyed természetesség. Ez nem is lepi meg az embert.

Ellenben meglepi az embert az, hogy Chaplin önmagára utánozásában csak harmadik lett. Az első helyet egy pincér nyerte, aki — bevalót — esténként szívesen szórakoztatta vendégeit Chaplin utánozásával. Mindig nagy sikere volt. Remélhetőleg most is nagy sikere lesz és előbb-utóbb filmszerződésre kap ajánlatot. Annál is inkább, mert meglepően hasonlít Chaplinre. Milyen érdekes lenne: egyazon filmben két Chaplin jelenne meg!

A második helyet egy kis vidéki színész, afféle alkalmi segédszínész kapta. El vagyunk képzelve arra, hogy csak huszszoros gázsíval újítja meg további szerződését.

Es most következnek a verseny legravaszabb mozdulata. Titokban Chaplin is megjelent a versenyen. Persze: eltorzította magát, gondos maszkot öltött, olyan ruhát vett fel, hogy sehogy se ismerjenek rá. Alig jutott be a döntőbe. A döntőben azonban könnyedén mozgott és külön megdicsérték: mozdulatai jók voltak, de nem volt elég elhitető. Csak harmadik helyre méltatták.

Az esettől bizonyára maga Chaplin is megdöbben. Ha a lélektemmel behatóbban foglalkozik, kényes kérdés elé kerül, mert azt kell megállapítania: olyan nagy művész, — hogy önmagát csak adni tudja és nem utánozni, vagy: vannak-e jobb Chaplinek?

Valószínűleg nem fog sokat töprengeni. Hamar rájön: csak akkor Chaplin, ha alakítania kell, ha önmagát kell játszania és nem akkor, ha önmagát csak le kell utánoznia. Ezt mondta önmaga megnyugtató sára: „Igy jár a művész, ha utánoz!”

— **IDŐJÁRAS.** Változó felhőzet, helyenkint zivataros esők lehetségesek.

— **Iorga tanár újabb kitüntetése.** Bucurestiből jelentik: Iorga tanárt újból magas kitüntetés érte. Az algiri egyetem Iorga Nicolaet doctor honoris causa címmel tüntette ki.

Augusztus 5 Szombat
Havas, Boldogasszony Oszwald, Ensingie

1396-tól 1402-ig temesi főispán volt, elcserélte Peleskét a temesmegyei Csák — ma Csákova — községgel. Ettől kezdve Csáknak nevezte magát és ezt a nevet utódai megtartották máig. Később sokáig volt erdélyi vajda és mint ilyen 1426-ban halt meg.

1644. augusztus 5-én foglalta el Wesselényi Ferenc Murány várát. Ebben segítségére volt Széchy Mária, akinek tulajdonképpen védelmeznie kellett volna a várat. Wesselényi azonban előbb már meghódította Széchy Mária szívet és az asszony aztán lehetővé tette neki a vár elfoglalását. Wesselényi Ferenc megkapta a királytól Murány várát és feleségül vette Széchy Máriát. Ezt a szerelmi történetet szépen írta meg versben Gyöngyössi István, aki Széchy Máriát Murányi Vénusznak nevezte.

1850. augusztus 5-én született Guy de Maupassant francia író. A francia szépróza egyik nagymestere. Novelláiban és regényeiben úgy Páris, mint a vidék tipikus alakjait örökíti meg. Számos munkája magyarul is megjelent.

— **Lehet-e perújítást kérni az állampolgársági névjegyzékből történt törlés után?** Nagyváradról jelentik: Nagyvárad jogászokéit élen foglalkoztatja az a most felmerült kérdés, hogy van-e helye perújításnak állampolgársági ügyben. Az ügy előzményei a következők: a tavaly végrehajtott állampolgársági felülvizsgálás során a nagyváradi járásbírószék Weinberger Bernát volt nagyváradi lakost törölték az állampolgársági névjegyzékből, mivel Weinberger egy az illetőségi bizonyítványban, mint a házassági anyakönyvi kivonatban Baruch néven szerepelt, egyebütt pedig Bernátnak van beírva. Az időközben elhalálozott Weinberger Bernát családja csak a családfő elhalálása után szerzett tudomást arról, hogy férjével, illetve apjukkal együtt őket is törölték az állampolgárok sorából. Egy nagyváradi ügyvéd utján perújratelvéti kérelmet nyújtottak be a hatóságokhoz, amelyben igazolták, hogy valamennyien a mai Románia területén születtek, állandóan itt iaktak, nagyváradi illetőséggel bírnak, idegen állampolgárságot nem szereztek s így kárték a névjegyzékből való törlés megsemmisítését. Az ügyvéd beadványában arra hivatkozott, hogy az állampolgársági felülvizsgálásról szóló törvény kimondotta nem intézkedik a perújítás tekintetében, de mivel viszont nem zárja ki annak lehetőségét sem, következék, hogy a törvényhozónak nem lehetett szándékában a perújítás lehetőségét ilyen fontos ügyben kizárni. Az ügyben a járásbírószék a közeli napokban tartja meg a tárgyalást.

A „szalmaözeveg”

Sokszor felmerült már a kérdés, hogy a „szalmaözeveg” elnevezés honnan ered, mi ennek a szónak a magyarázata? Egy német újságban olvassuk most a következő felvilágosítást, amelyet egy 130 év előtt megjelent lap nyomán közöl: A nyár beköszönésekor már a legrégibb időkben is divatban volt, hogy a nők elutaztak fürdőkre, vagy üdülőhelyekre. Ilyenkor többször a gyerekeket is magukkal vitték. A szegény férj magára maradt az elárvult otthonban. Csak hogy abban az időben még nem voltak kényelmesen berendezett szállodák és így a feleség nagyon gyakran elvitte az ágyneműt, a derékját is. A férj részére nem maradt más az ágyban, mint a szalmával tömött zsák. Innen aludt. Innen ragadt a férjre a szalmaözeveg elnevezés, amelyet még ma is használnak.

(—) **Nasturas Constantin ezredes a temesvári hadkiegészítő parancsnokság élén.** Nasturas Constantin ezredes kinevezték a temesvári hadkiegészítő parancsnokság élére. Nasturas ezredes nemcsak kitűnő katona, hanem értékes költő is, aki irodalmi működésével is elismert nevet szerzett magának.

— **Bucurestii urileány sikere az oxfordi egyetemen.** Bucurestiből jelentik: Az oxfordi egyetem bölcsészeti kara az elmúlt napokban avatta doktorrá Iiescu Adinat. Iiescu Constantin tábornok, a katonai egészségügyi szolgálat volt felügyelőjének leányát. A fővárosi urileány volt az első román, aki a világhírű oxfordi egyetemen doktorátust szerzett. Iiescu Adina jelenleg az egyetem fizikai laboratóriumában dolgozik, ahol a természetudományokban való doktorálás elnyerésére készül. Iiescu Adinanak különben ez a harmadik doktorátusa. Mielőtt Angliába ment volna, a bucarestii egyetemen megszerezte a hittudományi doktorátust is.

MICKEY ROONEY

— **Megérkezett Stockholmba a román tánccsoport.** Stockholmból jelentik: Az a húsz tagból álló román küldöttség, amely résztvesz a svéd fővárosban megtartandó nemzetközi tánckongresszuson, megérkezett Stockholmba. A kongresszuson húsz ország részéről összesen kétezer képviselő jelenik meg.

(—) **AL PÉNZÜGYI FÖLLENŐR.** A temesvári közvetett adók megállapítását végző pénzügyi igazgatóság felhívja az adófizetők figyelmét arra, hogy egy Ciocarlie Titus nevű férfi, aki a betegegyógyító pénztár alkalmazottja volt, egyes személyeknél és cégeknek pénzügyi fölledenőrként adja ki magán különböző pénzügyi természetű ügyek rendezésére irügye alatt, így italmérsi engedélyek kiváltására adók, vagy büntetések csökkentésére vállalkozni pénzeket vesz fel. A pénzügyigazgatóság kéri az adófizetőket, hogyha újból jelentkeznek, értesítsék a rendőrséget.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Janovics József, Zahradnyik László, Jenő Géza, Takács Zoltán, Gyula Miklós, Csertus Irén, Dragomir Ionel.

(—) **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Popovici Nicolae nyolcvanöt éves állami nyugdíjas, Belgia Floarea ötvennyolc éves, Botisel Iuliana született Stan huszonhét éves, Dragan Tudor huszonhét éves katona.

(—) **UNITARIUS ISTENTISZTELET.** A temesvári unitárius egyházközösség vasárnap, augusztus 6-án este hat órakor az evangélikus templomban istentiszteletet tart.

(—) **SZÉLHÁMOSSÁG.** K. R. büntetett előéletű fiatalember, aki már számos szélhámoosságot követett el, most újabb trükköt eszelt ki a pénzszerezésre. Hamisított ajánló sorokkal felkeres egyes családokat és azzal a mesével, hogy a hadbírószék engedély nélküli határátlépés miatt fogva tartott tíz magyarországi cserkész ellátására gyűjtés indult, adományokat kér. Azok, akiknél jelentkeznek, helyesen cselekszenek, ha rendőrnök adják át.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA:

Szombaton, augusztus 5-én a szolgálati beosztás a következő:

- Az I. kerületben a Bratianu téren levő Götz gyógyszerár
- A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerár
- A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerár
- A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerár.
- Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkiás uton Panaioth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

MOZI

MŰSOR:

SZOMBAT, AUGUSZTUS 5.

- APOLLÓ: Port Arthur (francia film).
- CAPITOL: Sohasem felejték el (angol film).
- CORSO: (volt Rivoli) A sakkmeister (francia film)
- SCALA: Hindu seregek és Esnapuri tigris (német filmek).

A bandita nem oly veszedelmes, mint a férj

A minap érkezett az angol fővárosba Mary Shanley, a hírneves amerikai detektív nő. Kisérte őt van az Egyesült Államok két detektívje, Sullivan és James Reddow. Londoni útjuk célja, hogy az Egyesült Államokba vigyenek egy bizonyos Szanton Steint és feleségét, akiket azzal vádolnak, hogy fegyveres erővel különböző rablásokat követtek el. Megérkezése óta Londonban egyébről sem beszélnek, min a női detektívöl. Mary Shanley csillogó, energikus arcú, barna nő. Semmi sem árulja el állásfoglalását: körmei festve vannak, ujjai gyűrűk, kezében íris készítésű. Csakholgy a reálvilágban revolvért és bálnesét hordó állandóan.

— Ez nem minden harci eszközöm, — magyarázta a detektívnek — Newyorkban puskát is hordok, mint másik öt kollégáim. Még 25 lépésig pontosan célbatalálok vele a céltáblán. Gyakran jó segédeszközöm, hiszen odaát napról-napra elcsúsznak a ganszterek.

Mary Shanley 35 éves. Már 8 éve van a rendőrség szolgálatában. Imádja a mesterségét.

— Sokkal jobban szeretem a banditákat üldözni, — mondta — semholgy férjhez menjek. Azt nem, — tette hozzá mosolyogva — banditával szemben el lehet bánni, mint a férjnek nevezett intézménnyel... A bandita nem oly veszedelmes, mint a férj...

A kézitáskájából csinos kintitétést húzott elő, melyet a múlt évben adományozott neki Newyork fővárosának. Többheti üldözés után teljesen elfogyott és értelmetlenül tett egy veszedelmes mosztervét.

— A gyulafehérvári teológia igazgatójává nevezték ki Péter Antal dr. brassói apátplébánárt. Az augusztus elsején megjelent erdélyi római katolikus püspöki körlevél közlése szerint Péter Antal gyulafehérvári püspök Péter Antal brassói apátplébánost a gyulafehérvári teológia igazgatójává nevezte ki. A távozó apátplébános helyére ideiglenesen Vasvári Aladár úr, mint adminisztrátor, a lemondás folytán üresedett helyre azonban a püspök máris meghirdette a pályázatot.

— A holland kormányválság. Hágából jelentik: Vilma holland királyné de Geer lovagot nevezte meg az új kormány megalakításával.

— Nagyváradai tisztviselő öngyilkossági kísérlete. Bucurestiből jelentik: Farkas Simon nagyváradai lakos Bucurestibe utazott, ahol a síman-szállóban bérelt szobát. A nagyváradai tisztviselő nagyobb adag sommalinnal öngyilkossági kísérletet tett meg. Súlyos állapotban beszélték a Brancovenes-kórházba.

— A fürdővendégek új vasúti kedvezményének. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóság hatvan napra való érvénnyel meghozta a fürdő- és gyógyhelyek látogatóinak vasúti jegyét. Ennek értelmében a fürdővendégek két hónapig tartózkodhatnak a fürdőhelyen és ugyanazzal a jeggyel utazhatnak vissza.

— Hitler üdvözlő táviratot küldött Knut Hamsun világhírű íróknak. Berlinből jelentik: Hitler kancellár Knut Hamsun világhírű norvég íróknak nyolcvanadik születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot küldött. Ugyancsak üdvözölte a kiváló író Góbbels német propagandai miniszter és több német költő és író.

— Véget ért a detroit-i nagy autógyári átvétel. Detroitból jelentik: A General Motors a 7500 sztrájkoló munkás képviselői közötti megállapodás jött létre, amelynek értelmében lehetséges, hogy a munkások újból felveszik a munkát a sztrájk után a szünetelő munkát.

— Öröndetes eseményt várnak a holland királyi családban. Hágából jelentik: Vilma királyné az egész éjszakát Julianna leánya mellett töltötte, mivel a boldog családi esemény minden percben bekövetkezhetik. Pénteken két orvos és több ápolónő érkezett a kastélyba.

— Halálra ítélték két arab nacionalistát. Jeruzsálemből jelentik: A jeruzsálemi katonai bíróság halálra ítélt két arab nacionalistát, akik megátámadták egy angol rendőrt, majd elmenekültek. Az angol rendőrök fegyverrel a kezükben fogták el a merénylő nacionalistákat.

— A magyar államfő fia visszatért indiai épülőútjáról. Budapestről jelentik: Pénteken délután hazérkezett indiai légi útjáról Horthy István miniszteri tanácsos, aki mint ismeretes, nemrég kis sportrepülőgépen egyedül négy nap alatt Bombayba repült. A miniszteri tanácsos Bombayban mint a MAVART vezérigazgató helyettese üzleti tárgyalásokat folytatott. Horthy István a budaörsi repülőtéren édesapja, Horthy Miklós magyar kormányzó fogadta, akivel együtt megérkezése után Gödöllőre hajtatott. Az újságíróknak kijelentette, hogy utja üzleti szempontból kitűnően sikerült.

— Cáfolták Neumann Teréz halálának híreit. Regensburgból jelentik: Néhány nappal ezelőtt újból bejárta az európai sajtót az a hír, hogy Neumann Teréz, a „Konnersreithi csoda”, meghalt. A regensburgi püspökség, amelynek fennhatósága alá tartozik Neumann Teréz is, hivatalos közleményt adott ki, amely szerint ezek a hírek teljesen alaptalanok. Neumann Teréz ma is szülőfalujában, Konnersreithben él.

— Kornis Gyula ismert magyar politikus, kilépett a piarista rendből. Budapestről jelentik: Kornis Gyula, a magyar képviselőház volt elnöke, aki a piarista rend tagja, mint ismeretes, a magyar életpárt több tagjával együtt szembefordult Imrédy Béla volt miniszterelnökkel és megalakította a Stranyavszky-Kornis féle független magyar néppártot. Kornis Gyula a választásokon nem vett részt és most híre terjedt, hogy kilépett a piarista rendből és világi pap lesz, a székesfehérvári egyházmegyében. A piarista rend erre vonatkozólag felterjesztést is küldött a szentszékhöz, amelynek jóváhagyó válasza már a napokban megérkezik.

— Negrin hívei gyilkolták meg a madridi rendőrfőnököt. Madridból jelentik: Gabaldoni, madridi rendőrfőnököt Negrin hívei gyilkolták meg. A három gyilkos közül kettő a falange tagja. A gyilkosság egyik oka az volt, hogy Gabaldoni felkutatta a köztársasági irattárat és bizonyítékokat keresett a köztársaságiak ellen. Itt említjük meg, hogy Queipo de Llano tábornok átadta a második hadtest parancsnokságát Saliquet tábornoknak.

— Párisban elítélt újságírók. Párisból jelentik: Öt újságíró, akik a nemzetközi fasiszta-ellenes szolidaritás lapjában az afrikai francia gyarmatok függetlensége mellett kezdtek akciót, a párisi bíróság ma egy-két évi fegyházbüntetésre ítélte. Az újságírókat azon a címen is elítélték, hogy merényletet követtek el a francia terület sérthetlensége ellen.

— A VÁROS VISSZAKAPTA A TÖZSDÉ-PALOTÁ SZÁMÁRA ADOTT TELKET. Temesvári városunk néhány év előtt a Paris ueca és a Duca út sarkán lévő telket a tözsdének ajándékozta. Tekintettel arra, hogy a tözsdé a tervezett palotát még mindig nem építette föl és a telekre a városnak a tervezett rádiópalota számára van szüksége, a város vezetősége beadványt intézett a közigazgatási felülvizsgáló bírósághoz és az ajándékozás megsemmisítését kérte. A bíróság ennek a kívánságnak eleget tett és így a város visszakapta az értékes telket.

— ÖT ÉVES TERVET KÉSZÍT A MEZŐGAZDASÁGI KAMARA. A mezőgazdasági kamara Petru Pavel elnöklete alatt tartott ülésén időszzerű gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Tudomásul vették a múlt évi számadásokat és megszavazták az idei költségvetést. Élénk vita tárgyat képezte a szőlők megadóztatása. Úgy a síkságon, mint a hegyvidéken fekvő szőlőket holdankint 1.500 lelei adóztatták meg. Tekintettel arra, hogy a hegyvidéki szőlők hozzáadéka csekélyebb, ezeknek megadóztatását túl súlyosnak állapították meg. Foglalkoztak azután a gabonaártekésítéssel és a mezőgazdasági kamarának a téren való ellenőrzési jogával. A kamara felszólítja a gazdákat, hogy az eladási szerződéseket a közérhőzárán láttamoztassák. Negruti Emil agrármérnök bejelentette, hogy a kamara számára öt esztendőre terjedő munkatervet készít, amelyet szeptemberben terjeszt a választmány elé.

A kenyér és hus piaci árusításának tilalma miatt per indult a város ellen

Megírtuk, hogy városi határozattal megtiltották a pékeknek és henteseknek, hogy a piacokon kenyeret és húst árúítsanak. Úgy a pékek, mint a hentesek sérelmesnek találták a határozatot és azt perrel támadták meg a temesvári közigazgatási felülvizsgáló bíróságnál, amely tegnapi délután tárgyalást. Az érvelésről a bíróságot képviselő Nicolau Constantin ügyvéd és Sechei Alexandru, az érvelésről a bíróságot képviselő Nicolau Constantin ügyvéd, míg a város érdekeit Oprea Gheorghe dr. városi ügyész képviselte. A tárgyaláson az érvelésről a bíróságot képviselő azzal érveltek, hogy a városi határozat elkészítése előtt ebben az ügyben az érdekelteket és henteseket is meg kellett volna hallgatni és utaltak arra, hogy a városi határozat súlyosan érinti a pékek és húsiparosokat. Végül kérték a városi határozat hatálytalanságát. Ezzel szemben Oprea Gheorghe dr. városi ügyész jogi érvekkel igyekezett bizonyítani, hogy a városi határozat törvényes előírásokon alapszik. A közigazgatási felülvizsgáló bíróság úgy határozott, hogy a jövő héten hirdeti ki döntését, a mely elé a pékek és hentesek körében nagy érdeklődéssel tekintenek.

— TÍZ NAP MŰLVA ÚJBÓL MEGINDUL A BEGAI HAJÓZÁS. A Begán Temesvár és Román-szentmihály között nemrég csökkentették a vízállást, hogy a hajók megfordítására szolgáló medencét megépíthessék és ennek következtében beszüntették a hajózást. A medence körülbelül tíz nap múlva elkészül és akkor ismét a régi szintre emelik a Bega vízállását és újból megnyitják a hajózási forgalmat.

— VILLÁMCSPAS FELGYUJTOTT EGY HÁZAT. Nándorhegy fölött zivatar vonult el és a villám belesapott az egyik tisztviselői házába, amelyet felgyújtott. A tüzet a gyári és az önkéntes, valamint a karánsebesi tűzoltóság együttes fáradozásával eloltotta. A kár azonban így is 750.000 lei, amely biztosítás révén nagyrészen megtérül.

— CSEKKHAMISÍTÁS. A temesvári ügyészség nagyszabású csekkhamisítási ügyben folytat vizsgálatot. Az eddigi megállapítások szerint az American Express Company hat csekktet hamisított meg amelyek eredetileg alig száz dollárral voltak kiállítva. Ezt az összeget azonban kilencszáz dollárra hamisították. A csekkeket Wieder Simon akarta értékesíteni és az ügybe belevonta három ismerőst is. Sikerült is a hat csekktet kétszázhatvan ezer leírni eladni. A vevő néhány nap múlva az egyik csekktet tovább akarta adni és akkor kiderült a hamisítás, mire feljelentést tett a rendőrségen. Wieder Simon és három társát a rendőrség őrizetbe vette és átadta őket az ügyészségnek. A további nyomozás fogja megállapítani, hogy a csekkeket ki hamisította.

— Meghamisította a temesvári műegyetem bizonyítványát. Bucurestiből jelentik: Az Ilfovi törvényesítő pénteken három évre ítélte Grişore Tribu hotinmegveii lakost, aki a temesvári műegyetem bizonyítványát meghamisította és abban mint eminens tanuló tüntette fel magát, aki megérdemli, hogy segítsék. Ezzel a hamis bizonyítvánnyal az ország különböző részein jelentős összeget harcolt össze.

CORSO (volt RIVOLI) mozi ma bemutatja

szenzációs alakításában

A SAKK-MESTER

című nagyszerű filmet, melynek cselekménye Katalin cárnő idejében játszódik, a lengyel királyi udvarban. — A Paramount Journál premierje: A Squalis tengeraltjáró kiemelése

Léghuzat, meleg ruha, édességek tulzott fogyasztása okozza a meghülést

Newyorkból jelentik: Az időjárás változásának, különösen, ha az idő melege hűvösre fordul, állandó kísérő jelensége a megfázás, amely nyáron majdnem olyan mértékben fenyeget, mint télen. Sőt a közhírt szerint a nyári megfázásból még nehezebb kigyógyulni, mint a téli hűlésből. L. N. Bush főorvos érdekes cikket írt a Health Culture című orvosi lapban a megfázás okairól.

— Sokan azt hiszik — írja az orvos —, hogy léghuzattól hűlnek meg. Mások viszont azt állítják, hogy a léghuzat nem árt nekik. Van, akik

baktériumnak tulajdonítják a fertőzést és állandóan attól fének, hogy beleegzenek fertőző bacillusokat. Megint mások azt hiszik, hogy ha lábukat melegen és szárazon tartják, elkerülhetik a meghülést. Sokan meleg alsóruhát, mások meleg ruhákat viselnek, abban a hiszemben, hogy testüket megóvják a hidegtől. Igen sokan vannak olyanok is, akik azt hiszik, hogy célszerű táplálkozással elkerülhetik a megfázást. Mindezekről a véleményekről negyedszázados praxisom alapján alapos véleményt mondhatok.

KI SZENVED A MELEGTŐL

— A meghülést elsősorban huzattól lehet kapni. Ha valaki kételkedik ebben, igen könnyen bebizonyíthatom felfogásom igazságát. Majdnem mindenki megfázhat úgy, hogy meleg szobában ül és

testének valamelyik része, de elsősorban a nyakát hideg légáramlásba kerül.

Viszont gyakran megtörténhetik, hogy az ember léghuzatot kap a nyakára és mégsem fázik meg, ha a szabadban van és akkor is elkerülheti a megfázást, ha meleg szobában éri a léghuzat, de teste le van hűlve. Ezt a jelenséget azzal magyarázom, hogy amikor a test meleg, a bőr bizonyos mértékig izzad és nedves lesz. Ha ezt a nedves bőrt léghuzat éri, elpárolgást okoz és a gyors kigőzölés elvonja a meleget és lehűti a testet. A test hőmérsékletét a természet az izzadással szabályozza és ennek a verejtéknek az elpárolgása lehűti a testet. Akinek a teste nem választja ki normális mértékben a verejtéket, az jobban szenved a melegtől. Ha léghuzat éri a testet, az izmok összehúzódnak, aminek következménye vértolulás, mert a szervezet nagyobb mennyiségű vért irányít a lehűlt testrészt felé, hogy azt ismét fölmelegítse. Az izomzat összehúzódása és a vértolulás időlegesen befolyásolja azoknak az idegeknek a munkáját, amelyek az orr és torok szöveteinek működését irányítják. Olyan emberről, akinek az orra száraz, az ilyen külső beavatkozás az orr szöveteinek megduzzadását eredményezi. Ennek következménye pedig a meghülés. Akinek a légút tárgabb, annál erősebb külső behatás szükséges ahhoz, hogy a szövetek annyira megduzzadjanak, hogy teljesen elzárják a lélegzés útját. Az ilyen emberek kevésbé érzékenyek a meghüléssel szemben.

A MELEG RUHA NEM VÉD A MEGHÜLÉSTŐL

— Bacillusok is okozhatják a meghülést. Efelőtt nem lehet vitatkozni, mert, ha nem így lenne, nem tudnánk magyarázatot adni a járványoknak. Az igaz, hogy eddig még nem találtak egységes típusú bacillusokat meghüles betegeknek, hanem sokfajta bacillust fedeztek fel. Véleményem szerint

a megfázás csirái állandóan jelen vannak az orrban és a torokban.

Ezeket a csirákat a beleleggzett levegő ártalmatlanná teszi. Amikor az orr nyálkahártyája a nyakra irányuló léghuzat, esetleg túltáplálkozás, vagy fáradtság következtében megduzzad és elzárja a levegő útját a tüdőtől, akkor ezek a kártékony csirák megszaporodnak és meghülést okoznak. Járvány idején meghüles betegetől is át lehet venni ilyen virulens csirát, amely olyan erős lehet, hogy megtámadhat egészséges szöveteket is, akkor is, ha a nyálkahártya megduzzadása nem zárja el a levegő útját, de a legtöbb ilyen esetben nem lehet meghülést kapni, amikor az orron át történő lélegzés útja szabad. Ez az oka annak, hogy sokan éveken át nem fáznak meg, noha érintkeznek meghüles betegekkel járvány idején.

— A ruházat problémája is sok vitára adott

már okot. Alig néhány évvel ezelőtt a nők vastag alszoknyát, télen gyapjúfűhérműt viseltek. A csecsemőket flanelruhákba öltöztették nyáron is, úgy féltették őket a megfázástól. Mostanában a nők öltözködése annyira megközelítette a nudizmust, amennyire azt az illen és a törvény megengedi. És még sem hűlnek meg gyakrabban, sőt valószínűleg még télen is kevesebb közöttük a meghüleses beteg. Kisgyermeket a lehető legkönnyebben öltöztetnek nyáron és még télen is könnyű gyapjúruhát viselnek. A gyerekek elsősorban azért fáznak meg, mert túlságosan óvatos szülei túlmelegen öltöztetik őket és éjszaka túlmeleg takarókkal takaróznak.

HELYTELEN TAPLAKOZÁSTÓL IS MEGFÁZHATSZ!

— A láb nedvessége is okozhat megfázást, de azok, akik mozognak, míg a nedves haris-

nyát nem vetik le, nem fáznak meg. A nyálkahártyát az orrüregekben édességek elfogytása után. Az ilyen vértolulás elzárhatja az utat és a már jelenlevő bacillusok még egyszerű embernél is meghüleses gyulladást folytathatnak el. Az ilyen természetű meghülesre elsősorban olyanok hajlamosak, akinek a garatüregeik szűk. Hasonló jelenségeket hat egyszerű étel, hus, vagy kenyér méltelen fogyasztása is. A meghüléstől óvakunk azáltal is, hogy óvatos diétát tartunk nem eszünk túlságos mennyiségű carbonatot vagy potaint tartalmazó ételeket. Fogyasztás és sok víz fogyasztása elősegíti a meghüles megelőzését. A lehető legkönnyebb öltözködni, hogy a bőr szabadon lélegez. Játszódó gyermekeket igen könnyű ruhákba kell öltöztetni és takarójuk ne legyen túlságosan meleg. Meghüleses betegekkel csökölünk és nem kell meghüles elleni eszközök és orvosságokat szedni, mert ezek eléggé hatásosak a meghüles megelőzésére

akik kedvelik az édességet és a cukrot nagyon hajlamosak a megfázásra.

Carbohydrat tartalmú ételek ugyanis izzadást okoznak a nyálkahártyán. Majdnem mindenki észreveszi a vértolulást az orrüregekben édességek elfogytása után. Az ilyen vértolulás elzárhatja az utat és a már jelenlevő bacillusok még egyszerű embernél is meghüleses gyulladást folytathatnak el. Az ilyen természetű meghülesre elsősorban olyanok hajlamosak, akinek a garatüregeik szűk. Hasonló jelenségeket hat egyszerű étel, hus, vagy kenyér méltelen fogyasztása is. A meghüléstől óvakunk azáltal is, hogy óvatos diétát tartunk nem eszünk túlságos mennyiségű carbonatot vagy potaint tartalmazó ételeket. Fogyasztás és sok víz fogyasztása elősegíti a meghüles megelőzését. A lehető legkönnyebb öltözködni, hogy a bőr szabadon lélegez. Játszódó gyermekeket igen könnyű ruhákba kell öltöztetni és takarójuk ne legyen túlságosan meleg. Meghüleses betegekkel csökölünk és nem kell meghüles elleni eszközök és orvosságokat szedni, mert ezek eléggé hatásosak a meghüles megelőzésére

Egy boldog falu, amelynek minden férfilakosa vak

Néhai Sándor király alapítása bevált. — Egy község, amelynek minden lakó hadirokkant

Belgrádból írják: Európa egyik legérdekesebb települése az Ujvidék mellett lévő Veterinik falu, a melyről már sokat írtak a világlapok. Ennek a falunak szomorú nevezetessége az, hogy

minden felnőtt férfilakója vak.

De ennek ellenére Veterinik falva a világ egyik legboldogabb községe.

A vakok faluját 1923-ban alapította a jugoszláv kormány, Sándor király kezdeményezésére. Hadirokkant vak katonákat telepítettek a községbe, amelyek minden házát az állam építtette. A hadirokkant vakok a házon és földön kívül fejenként egy tehenet, néhány kecskét, baromfit és modern mezőgazdasági felszerelést kaptak ajándékba az államtól. A vakok telepét a világháború egyik híres hadszíntere, Veterinik-hegycsúcs után nevezték el Veterinik falvának. A veterinik hegycsúcson folyó harcokban sok jugoszláv katona vesztette el szemvilágát.

FELESÉGSORSOLÁS A VAKOK FALUJÁBAN

Veterinik falu hadirokkant vak lakóit előzetesen mezőgazdasági kiképzésben részesítették, hogy megművelhessék kis földjeiket. A vak katonák azonban segítség nélkül nem tudták volna megművelni földjeiket és arra természetesen még nem gondolhattak, hogy munkásokat szerződtessenek kis birtokaikra. Sándor király kitűnő ötlettel segítette ki a vak hadirokkant telepeseket. Miután mindegyik telepes legényember volt, azt ajánlotta nekik, hogy haladéktalanul alapítsanak családot. A feleségválasztás azonban nehéz kérdést jelentett a vak telepesek számára, mert ők nem választhatták ki életük párját a környék lakói közül, ezek viszont a feltevésszerűen nem szívesen mentek volna feleségül a vak emberekhez. Ez a feltevés azonban alaptalannak bizonyult. A vak telepesek jövevénye, Sándor király, határozottan oldotta meg a vak katonák házassági kérdését. A király felhívást intézett a jugoszláv lányokhoz, akiket felszólított, hogy válasszanak maguknak férjket a veterinik vak telepesek közül.

A király felhívása olyan nagy sikerrel járt, hogy Jugoszlávia minden vidékéről

Borzalmas szerencsétlenség Gátalján

Ghilezan Nicolae cséplőgéppel Gátalja községben végzi a cséplési munkálatokat. Két nap előtt befejezte az egyik helyen a munkát és a géppel egy másik helyre igyekezett, hogy ott kezdje meg a cséplést. Macean Sofia és Popovici Elena ötvenhárom éves gátaljai asszony a cséplőgép rudjára ültek, hogy ne kelljen gyalog menni. Utközben az egyik zökkenőnél Popovici Elena leesett és a földre zuhant, a cséplőgép egyik kereke pedig keresztüljárta rajta. A súlyos gép összeroncolta a mellkasát és a szerencsétlen asszony nyomban meghalt.

jelentkeztek a parasztlányok, hogy férjhezmenek a veterinik vak katonákhoz.

A feleségjelölt leányokat alapos vizsgálat alá tették, majd pedig a hatóságok a kiválasztott leányok közül kisorsolták minden vak katonának egy feleséget. A veterinik vakok tömegeskülvőjét egy és ugyan a napon tartották meg.

A mérész kísérlet kitűnően sikerült. Annak nére, hogy a menyasszonyok és a vőlegények alig néhány nappal az esküvő előtt ismerkedtek meg,

a házasságok kivétel nélkül boldogok lettek

A veterinik tömegeskülvőt több mint tíz évvel el tartották meg és azóta egyetlen házaspár sem boldogsága sem bomlott fel. Az asszonyok nem naszkodnak amiatt, hogy vak emberekhez feleségül és a veterinik vakok kivétel nélkül meg tudnak elégedve feleségeikkel. Miután Veterinik minden családja ugyanolyan sorban él, egyenlő adágyi feltételek mellett dolgoznak, a családok zött a legteljesebb harmónia uralkodik és tulajdonképpen egy nagy családot alkotnak. A vakok be falujának megalapítása óta csak egy halottja és egy fiatalasszony gyermekágyban meghalt.

A VAK TELEPESEK BOLDOG ÉLETE

A veterinik vakok feleségeinek sok munkát jelent a háztartás és a kis birtok ellátása. De a gazdák maguk is kivesszik részüket a mezőgazdasági munkából. Asszonyaik útmutatása mellett dolgoznak a földelken és kivétel nélkül mindegyik vak da kitűnő földművelő.

Szakértelemmel megművelt földjeik kitűnő mész adnak és a termést jó áron értékesítik. Meg egyikük megkapja rokkantjárulékát és családi lékát is és kis farmjuk jövedelmét fírérethetik. A veterinik vakok teljesen vagyontalanok voltak amikor a telepre kerültek, de ma már akad közöttük olyan gazda is, akinek 150.000 dinár vagyona van. A legjobban jellemzi Veterinik falu boldogságát, hogy

egész Európában ebben a faluban a legnagyobb a születések arányszáma.

Mindegyik veterinik házaspárnak legalább egy gyermeke született eddig, de van olyan házaspár, ahol a gyermekek száma meghaladja a tízet. Családban már a gyermekek is munkaképesek és segítenek a mezőgazdasági munkák elvégzésében. A veterinik vakok gyermekei a község saját iskolájában végzik tanulmányaikat. A vak gazdák azért szívesen felre keresetüket, hogy a falu határában új birtokokat vásároljanak.

Időnként újságírók keresik fel Veterinik községet, amelynek vak telepesei boldogan nyilatkoznak megelégedésükről és zavartalan életükről. A lamennyien hangoztatják, hogy

akkor sem voltak ilyen boldogok, amikor szemvilágukat még nem veszítették el.

KÖZGAZDASÁG

A posta ragaszkodik az utazók inkasszótilalmához

A cégek csak saját székhelyeiken szállíthatnak árut

A kereskedelmi utazók inkasszótilalmának kérdése, amely a nyár eleje óta komoly gondokat okoz az egész vállalatnak, még mindig nem jutott egyívponra. Az egész ország sajtója foglalkozott ezzel az ügyvel, azonkívül a különböző gazdasági érdekvélemények is közbizonytalanul a tilalom visszavonása érdekében, de a jelek arra mutatnak, hogy a posta ragaszkodik ahhoz az értelmezéshez, melyet első től kezdve adott monopóliumjogának. A postavezetőség a fővárosi lapokhoz eljuttatott legfrissebb közleményében leszögezi, hogy bárkinnek joga van a saját tárgyait alkalmazzák utján elosztani állalat székhelyének körzetén belül. A közlemény határozza meg pontosan, hogy mit kell valamely kereskedelmi, vagy iparvállalat körzetének tekintende hangsúlyozza, hogy amikor pénz, vagy egyéb

tárgyak különféle helységek közötti szállításáról van szó, a vállalatnak engedélyt kell kérnie arra, hogy a saját embereivel szállítsa el a tulajdonát képező tárgyakat, még abban az esetben is, ha azok a vállalat üzleti tevékenységével vannak kapcsolatban. A postavezetőség közleménye szerint nem kell külön engedélyt kérni akkor, ha egy kereskedő, vagy vállalat a prokuristája útján különféle helységekbe utazik áru bevásárlására és pénzt viszmagával, akár előlegezés, akár pedig az áru egész vételárának kifizetésére. Valahányszor azonban az így szállított pénzt korábbi kötelezettségek rendezésére akarnák fordítani és úgy összegük, mint rendelkezésük előre ismeretes, az érdekelt cégek kötelesek a postavezetőséghez előzetes engedélyt beszerezni.

—AZ EXPORTŐRÖK LISTÁJÁNAK KIEGÉSZÍTÉSE. A Monitorul Oficial augusztus 2-iki számában az exportőrök listájának kiegészítését közli. A listába felvettett Krausz parketta és faipari vállalat temesvári cég.

—UJ CÉGVEZETŐK A SOCIETATEA BANCARANÁL. A Societatea Bancară Română pénzügyi vezetését, amelynek vezérigazgatójává nemrég nevezték ki Friedrich von Witzleben bárót, Krieger Elemért és Ritt Gyulát cégjegyzőkké nevezték ki, korlátozott cégvezetési joggal, a temesvári fiókhöz, míg Both Sándor ezentúl teljes jogú cégjegyző lett ennél a fióknál. A brassói fióknál Zeidler Oskárt léptették elő teljes jogú cégjegyzővé.

—A BÁNSÁGBAN NEM EMELKEDIK A LISZT ÁRA, MÍG AZ ÓBÚZA TART. A bánsgái malmok közötti hitelezésmény megkötése érdekében tárgyalások folynak. Hírek szerint az egyezmény rövidesen létrejön és ahhoz az aradi malmok is csatlakoznak. A bánsgái malmok egyébként nagy óbúza-készletekkel rendelkeznek és ennek felőröléséig új búzát nem is vásárolnak. Ezért eddig a lisztárak sem emelkedtek. Szakkörök szerint az új búzából örölt liszt ára 10—15 százalékkal drágább lesz a mai árnál, a búza hivatalos ára miatt.

—EMELKEDETT A SZESZFORGALOM. A monopolszert eladása az idén igen jelentékenyen emelkedett. Az év első öt hónapja alatt 653 millió lei volt a szeszmonopol pénztár bevétele, míg az elmúlt esztendő hasonló időszaka alatt mindössze 481 millió lei folyt be. A bevétel és ezzel egyidejűleg a szeszfogyasztás növekedése is egy év alatt 35 százalékos.

—TIZ ÉVRE MEGHOSSZABBÍTOTTA A PAPIRGYÁRAK KARTELLJEIT. A papirgyárak kartellirodája legutóbbi közgyűlésén módosította az alapszabályokat és a kartell tartamát 1950 december 31-ig meghosszabbították. A kartellmegállapodása további meghosszabbítását egy 1949 december 31-ike előtt megtartandó közgyűlés mondhatja ki. A kartellszerződés meghosszabbítása a Letea, Busteni, Péterfalvi, Piatra-Neamt, Zernesti és Scăeni papirgyárakra vonatkozik.

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

Sinaiában ismét felvették a román-magyar tárgyalásokat

A Románia közlése szerint a bucarestii magyar követtség a külügyminiszter tudomására hozta, hogy a magyar kormány a Tisza felső folyásánál beütött a tutajozást mindaddig, amíg a két ország egyezményt nem köt. Ezen bejelentés után a román kormány felhatalmazást adott a sinaiái gazdasági referenciára folytatására. Másrészt a román-magyar armány megegyezett abban, hogy a técsói határinvenst a helyszínen vegyes bizottság vizsgálja fe-

Árfolyamok

PENTEK, AUGUSZTUS 4.

Hivatalos árfolyamok. (Az első szám a vételt, másikat az eladást jelenti). Holland forint 75 35—85,22, belgas 24,01—24,36, angol font 662,40—72,75, olasz líra 7,172—7,172, francia frank 3 78 3,85, svájci frank 31,88—32,36. Ezekben az árakban a devizafelár is bennfoglaltatik. Dinár 2,898—3,05, pengő 26,50—27, német márka 40,50—41,52.

—GABONAÁRAK. A bánsgái piacon megindult a üzet az újüzában. A többi gabonanemű iránt kereslet lanya. A piaci árak a következők: új zsa hetvenöt kilós 420, tengeri 415, korpá 350, új zab 440, takarmányárpa 340, tavaszi árpa 370—380, muharmag 400, tökmag 900, káposzta repce 350, lence 600—700 lei százkilónként.

(=) **PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT** tegnap a következők voltak: tojás darabja 1,60—1,70, kalamák darabja 1 leu, paszternák csomója 1—2 lei, árgárepá csomója 1 leu, sóska csomója 1 leu, paraj kilója 3—4 lei, saláta fejenként 1 leu, nagyobb ugorka két-három darab 1 leu, kisebb ugorka tiz darab 1—2 lei, zöld paprika négy darab 1 leu, kapor csomója 1 leu, krumpli kilója 2—4 lei, piros paradicsom kilója 3—4 lei, idei kukorica három cső 2 lei, alma kilója 4—8 lei, körte kilója 3—5 lei, szőlő kilója 10—12 lei, cukorinnyé kilója 3—5 lei, görögdiinnye kilója 5—6 lei, szilva kilója 3—4 lei, méz kilója 44 lei, tejfel literje 35—38 lei, tehénúró kilója 10—12 lei, juhtúró kilónként 20—24 lei, fózófaj kilója 55—70 lei, teavaj kilója 80 lei.

—Októberre elkészülnek a gabonafarólok. Bucurestiből jelentik: Mihalopol Constantin mérnök, a kikötő igazgatóság vezérigazgatója megtekintette a jelenleg építés alatt álló kikötői gabonafarólokat. Megállapította, hogy mindenütt előrehaladott stádiumban vannak a munkák, úgyhogy legkésőbb októberben már át lehet adni a használatnak.

Sporthírek mindentelől

Dascalu játékos egy évre felfüggesztette a Mures. A Várday-ügyből kifolyólag a Mures vezetősége Dascalu nevű játékos szereplési jogát egy évre felfüggesztette. Bebizonyosodott ugyanis, hogy Dascalu tudott Várday megvesztegetéséről, ennek ellenére nem közölte a vezetőséggel.

A német válogatott nemzetközi programja. A birodalmi sportszövetség összeállította a német válogatott csapat őszi nemzetközi programját, amely a következő: augusztus 27-én: Németország — Svédország Stockholmban, szeptember 17-én: Németország — Lettország, Lipcsében, szeptember 24-én: Magyarország — Németország, Budapesten, október 22-én: Jugoszlávia — Németország, Belgrádban, október 22-én: Jugoszlávia — Németország, Belgrádban, október 29-én: Hollandia — Németország, Amszterdamban.

A cseh Spárta győzelme Litvániaiban. A cseh bajnok Spárta északi portvája során legutóbb Kovnóban játszott, ahol a LFC Kovno, Litvánia bajnokcsapatát 4:1 arányban legyőzte. A gólokat Ludl (2), Szenenzky és Riha szerezte.

Szaniszló II. és Slivac távozásáról írnak a fővárosi sportlapok. Az Univerisul Sport legújabb számában azt írja, hogy Szaniszló II. és Slivac a ploestii Ferroemail csapatához szereznek és hogy az aradi csapat nem gördít akadályokat a játékosok távozása elé. A Ferroemail csapata ebben az évben került be a nemzeti bajnokság B) osztályába és most a vezetőség fel akarja erősíteni a csapatot, hogy a jövő évben bekerülhessenek az A) osztályba.

Milyen lenne Arad futócsapatának összedolgozása? Sokat írnak mostanában a két aradi csapat futójáról, amelyet eredeti módon oldának meg. Úgy az AMTE, mint a Gloria egy-egy csapatot indítanak a kerületi bajnokságban, míg a „nagy” csapat elfoglalja az AMTE helyét a nemzeti bajnokságban. Az egyik bucarestii lap ezzel kapcsolatban már tudni véli az Arad FC összedolgozását, amely a következő: Gerold — Slivac, Volentir — Sclovan, Codreanu, Szaniszló II. — Tudor, Léb, Perneky, Henegar, Batrin.

Táncos, a Ferencváros volt jobbszélsője, visszatér Romániába. Budapestről jelentik: Táncos Mihály, a Ferencváros jobbszélsője, akit tudvalevőleg a sportegyesület vezetősége szabad listára tett, elhatározta, hogy miután temesvári illetőségű és a temesvári Kinizsi sportegyesület kötelékéből került a magyar fővárosba, visszatér Romániába és itt fog tovább játszani.

A Sodronyipar új csapattal játszott. Sodronyipar — Uranis, vegyes 4:0 (2:0). A Sodronyipar új felállításban, felfrissített csapattal állott ki, miután vezetőségének sikerült néhány jó játékost leszerződtenni, így Benkót az U-ból, Hrágyvált a nagykirályi Victoriából, Mathiest a Kinizsiből és Murzárt, a kiváló argentin csatárt az AMTE-ből. A játék váltakozó szerencsével, de a Sodronyipar állandó fölényével folyt le.

Sport-Foto-Optic
A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása.
A. M. Mülley-nal
TIMIȘOARA
I, Strada Solderer 11. sz.

Magda is szabadlistára került. Magdával, a Ferencváros játékosával egyoldalú szerződést bontt egyesület. Ok: engedetlenség.

Távolbalátón közvetítik a helsinki olimpiai játékokat. A helsinki olimpiai versenyek szervezőbizottsága a németek javaslatára elhatározta, hogy a versenyek lefolyását távolbalátó készüléken is közvetíteni fogják. A stadionon kívül 10 ezer ember számára sátrakat emelnek és itt távolbalátó készülékeken fogják vetíteni a küzdelmek menetét az azok számára, akik már nem kapnak helyet a nézőtérben. A vetítősávon 2x2,5 méter lesz. A szűk éves felszerelést és műszaki személyzetet a német posta bocsátja a finnek rendelkezésére.

Zsengellér a KK gólkirálya. Az újpesti gólszák vasárnap ugyan egyszer sem talált a hálóba, előnyét azonban nem tudták behozni. A végeredmény: 9 gólos Zsengellér, 5 gólos: Kisszely, 4 gólos: Toldy, Zozovics, Puricelli, Kocsis, 3 gólos: Vincze, Reguzzoni, 2 gólos: Bican, Sárosy dr., 1 gólos: Kállai, Ádám, Balog, Lázár, Sansone, Maini, Demaria, Guernieri, Ferraris II., Ludl, Riha, Nejedly, Valjarevics, Vujiadinovic, Glišovic, Matovics II., Ene, Öngölos; Szalay (a BSK ellen), 53 gólt a KK 14 mérkőzésén. Átlagban négy.

Magyarország csapata második lett a lengyel kerekpárversenyben. A lengyelországi kerekpáros körverseny véget ért. Az utolsó napon a Pietrkow és Varsó közötti 140 km-es távot tették meg. Győzött a lengyel Marcelak 2 óra 56 p. 25 mp. idővel. A magyarok Gere és Mádi az ötödik, illetve tizedik helyen végeztek. Végeredményben egyénileg a lengyel Napierala győzött 49 óra 32 p. 53 mp. idővel. A csapatverseny eredménye: 1. Lengyelország, 2. Magyarország.

DÉLI HIRLAP
Bucurestiben minden újságkioszkban **kapható**
Kérje a DÉLI HIRLAPOT

LEGUJABB

Chamberlain közölte, hogy az európai kötelezettségek vállalása miatt mérsékelni kell a távolkeleti magatartást

Londonból jelentik: Az alsóházi vita továbbá során Chamberlain miniszterelnök több kérdésre válaszolva, a következőket mondotta: — Hogy miért nem járunk el a japánokkal szemben úgy, mint az Egyesült Államok, rá kell mutatnom arra a különbségre, ami az amerikai és angol érdekek között fennáll. Még mindig hi kell jelentsem azt, hogy az angol kormány szívesebben érinti a japán-ellentéteket megbeszélések, vagy tárgyalások útján, mint erőszakos fenyegetésekkel.

Kijelentette még a miniszterelnök, hogy To kióban a megbeszélések azon az alapon folynak, hogy a rendszeti ellenőrzés a tiencsini tanács és az ottani hivatalnokok kezében marad. A gyilkossággal gyanúsított négy kínai ellen a japán hatóságoknak be kell terjeszteni az adatokat és a bizonyítékokat és ha ezek kellő alapot nyújtanak a gyanúsításra, akkor a négy kínait ki kell adni nekik. A kínai bankok ezüstkészletének kérdése nemcsak angol érdekeket érint.

— Közültük is — mondotta a miniszterelnök —, hogy erről a kérdéstről az érdekelt hatalmak megállapítása nélkül nem vagyunk hajlandók tárgyalni.

Nyilatkozott még a miniszterelnök arról is, hogy az angol kormány miért nem követi az Egyesült Államok kormányának példáját, a szerződés felmondása terén, Angliának teljesen más érdekei vannak a Távolkeleten, mint az Uniónak, de különben is a felmondás csak 14 hónap múlva lépne érvénybe. Majd beszédét így fejezte be:

— Európában messzemenő kötelezettségeket vállaltunk. Lehetetlen egyszerre ugyanilyen súlyos kötelezettségeket vállalni a Távolkeleten is. Anglia nagyon gazdag ország, de a bőleség és a józan ész korlátok közé szorítja a vállalkozásait.

Hozzátette még a miniszterelnök, hogy a közeli napokban még súlyos problémák merülhetnek fel és Angliának erre kell összpontosítania minden erejét.

Jugoszlávia nem fog legyvert Anglia vagy Franciaország ellen és megőrzi semlegességét

Pál kormányzóherceg nyilatkozata Londonban

Londonból jelentik: A Star című angol lap Pál jugoszláv kormányzóherceg londoni útjával foglalkozva azt írja, hogy a régensherceg igen vegyes érzelmeket hagyott hátra Londonban. Pál herceg biztosította az angol minisztereket, hogy Jugoszlávia soha nem fog legyvert Anglia,

vagy Franciaország ellen, de megjegyezte, hogy háború esetén nem támogathatja a demokratikus hatalmakat, hanem minden igyekezetét Jugoszlávia semlegességének szenteli. Ezt a helyzetet Jugoszlávia földrajzi helyzete is elkerülhetetlenné teszi.

Augusztus 27-én békeszózatot ad ki a Szentatya

Berlinből jelentik: Katolikus egyházi körökben úgy tudják, hogy a pápa régen várta békeszózatát augusztus 27-én olvassák fel a katolikus templomokban, az egész birodalomban az ünnepélyes istentiszteletek keretében, amikor a katolikus hívek a világ-

békéért fognak imádkozni. Nagy jelentőséget tulajdonítanak a lapok annak a körülménynek, hogy a Szentatya enciklikáját sok államfőnek és uralkodónak is megküldik, ami eddig sohasem történt meg.

Az új rendszer harmadik évfordulóját teljes egységben találta a görög népet

Athénből jelentik: Az új rendszer bevételeinek harmadik évfordulója alkalmából Metaxas miniszterelnök üzenetet intézett a görög néphez.

— 1936. augusztusától egy egész kor választ el bennünket. Nincsen olyan görög, aki ne állapíthatná meg a lelki és gondolkodási mód teljes megváltozását. Elválaszthatatlan egyesültünk valamennyien mi, akik a múlt egy mást árultuk el. Azelőtt azt mondták, hogy a mi fajunk képviseli az egyenetlenkedést és az állandó sűrűdést. Ez most már megszűnt, a görög nép egységes, fegyverezett és eiválatlan hatalom tőmeggé alakult át. Ez az átalakulás azonban nemcsak a külföld felől fenyegető szélnek következménye, hanem a nemzeti szelféledésének, ami nagyban hozzájárult az ország létrejöttéhez. Amikor a külföld felől fenyegető veszély elsősorban jelentkezett, bennünk már készen talált. Mostantól kezdve, ami nemzetközi vihar el nem vonul és amíg a szél szét nem oszlanak, hogy a béke sug feltűnhessenek, egységesek maradunk. Bizni vagyunk abban, hogy a görög nép sohasem jár vissza kívánni a múltat és bátran, erőteljesen küzd a boldogabb jövőért.

Rádió

SZOMBAT, AUGUSZTUS 5.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási nácsadó. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, or tanácsadó. 14.10: Rádió ujság. 15.10: Aktuasok. 17: Országór óra. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Hangverseny. 20: Előadás. 20: Argentinali és mexikói zene. 20.35: Rádió po. 21.15: Tánclémezek. 22: Rádió ujság. 22: Hanglemezek. 23: Rádió ujság. 23.15: Hangseny. 23.45: Francia és angol nyelvű hírszolgálat. Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Hangverseny. 13.40: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.30: Hírek. 17.15: Bátori Irén meséi. 17: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek svák és magyar-orsos nyelven. 18.10: I. számú góscsoport. 18.40: A rádió postája. 19.10: Jelen. 19.45: Csevegés. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 21: Hangfelvétel. 21.30: A cigánybőperett három felvonásban. 22.40: Hírek. 23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Budapest II. Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.20: Tánclémezek. 21.50: Előadás. 22.20: Sólózene. 22.50: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Alkalmazás
Munkásteljesítő, 12—13 éves könnyű kézimunkára felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1064

Állást keres
Ispánoké menne 47 éves, földműves iskolát végzett, nő gyermektelen férfi. Cím: Béres Dániel III., Str. Victor Babes 4 földszint (Kiss Márton péknél). 1065

Ha szép akar lenni?
Használjon KUKKA-féle illóolajtejszövet, illóolajtejszövet és illóolajtejszövet. Kapható kizárólag a Városi Gyógyszertárban a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brăilau.

Felsőkereskedelmi végzett igen szép írással, volt könyvelő, ügyvédi irodában, vagy füzletben írónki állást vállal. Szíves megkeresések Győrty Bol-dizsár III., Str. Brâncoveanu 35. 1066

Oktatás
Pótvizsgára lelkiismeretesen előkészíttek, elsősorban román nyelv és irodalom, történelem, földrajz, és francia nyelv, és irodalomból. Eddigi eredmények garantálják a sikert. Cím I., Bulev. Reg. Maria 3. II. em. 6. Telefon: 18—41 1070

Lakás
Bütorozott szoba fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással azonnalra kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 1039

Modern 2 szobás lakás szeptember 1-re kiadó 1.400 leiért III., Str. Vadul Călugăreni 18. Telefon: 37—48. 1205
Kétszobás lakás azonnalra kiadó. Calea Sagului 13. 1209

2 drb. egyszobás lakás kerestetik szeptember 1-re. Címeket „Pontosan fizetünk” jelígre, a kiadóba. 1087

Aki elsőrendű szakmunkát kíván
Paplan-ban
az forduljon
LUCZAY-hoz
Timsoara, III., Odobescu u. 26.

MODERN
butor, porcellán és üvegáruk,
olcsó ajándék tárgyak
L. Schmidt n. Schuster-nél
Timsoara I., Lovinca ucca 3.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban